

دفترچه شماره (۱) (دروس اجباری)

صبح جمعه
۱۴۰۲/۵/۱۳

آزمون ۱۳ مرداد ماه ۱۴۰۲

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی و آمار	۱	۲	۳	۴	۶	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۴	۵	۷	
جامعه‌شناسی	۲	۳	۵	۶	۷	
روان‌شناسی	۲	۳	۵	۶	۸	
عربی، زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۷	
فلسفه یازدهم	۱	۲	۴	۶	۷	
اقتصاد	۱	۲	۵	۶	۷	

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۲)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	علوم و فنون ادبی (۱)	اجباری	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	جامعه‌شناسی (۲)	اجباری	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	روان‌شناسی	اجباری	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	عربی، زبان قرآن (۲)	اجباری	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	عربی، زبان قرآن (۱)	اجباری	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	فلسفه یازدهم	اجباری	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۹	اقتصاد	اجباری	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، گلناز بینقی، محمدابراهیم توننده جانی، محمدعلی جلالی، آروین حسینی، محمد حمیدی، امیر زراندوز، کورش شاهمنصوریان، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان	ریاضی و آمار
عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، محمدامین داداش‌فام، سید علیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوکی، مجتبی فرهادی، فرهاد فروزان‌کیا، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی	علوم و فنون ادبی
زینب آذری، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی	جامعه‌شناسی
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، محمد صدی زاداسفنگره، مهسا عفتی	روان‌شناسی
محمود بادربین، امیرحسین پورخنجر، محمد جهان‌بین، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، حمیدرضا قاندامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته‌عربی، روح‌الله گلشن، سیدمحمدعلی مرتضوی، رضا معصومی، فاطمه منصورخاکی، پیروز وجان	عربی زبان قرآن
حسین آخوندی راهنماچی، علیرضا تقی‌پور، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌نقا، موسی سپاهی، فرهاد قاسمی‌نژاد، احمد منصوری، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
نسرین جعفری، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	مائده مؤمنی	مائده مؤمنی	فاطمه صفری، کوثر شاه‌حسینی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	سبا جعفرزاده صابری	فرهاد علی‌نژاد	زهره قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	ستایش محمدی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صدی زاداسفنگره	ستایش محمدی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
(استدلال ریاضی)
تابع
(توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی)
صفحه‌های ۱۲ تا ۳۳

۱- عبارت کلامی «مجموع مکعب‌های دو عدد از معکوس مجموع دو عدد بزرگتر است.» به زبان ریاضی کدام است؟

$$(1) \quad x^3 + y^3 > \frac{1}{x+y} \quad (2) \quad x^3 + y^3 > \frac{1}{x} + \frac{1}{y} \quad (3) \quad (x+y)^3 > \frac{1}{x+y} \quad (4) \quad (x+y)^3 > \frac{1}{x} + \frac{1}{y}$$

۲- نتیجه کدام استدلال، همواره درست نیست؟

اگر دو خط بر هم عمود باشند آن‌گاه زاویه‌بین آنها 90° است.

(۲) خط L بر خط d عمود است.

$\therefore$ زاویه‌بین L و d برابر 90° است.

$$(1) \quad x < 0 \Rightarrow x^y < 0$$

$$-2 < 0$$

$$\therefore (-2)^y < 0$$

$$x^2 = y^2 \Rightarrow x = \pm y$$

$$(2m-1)^2 = m^2 \quad (4)$$

$$m = \frac{1}{3} \text{ یا } 1 \quad \therefore$$

($x+y$) زوج است $\Rightarrow (x, y)$ فرد هستند

$$(3) \quad x + y = 200$$

$\therefore x$ و y فرد هستند

۳- به جای اثبات گزاره « $a \geq b \Rightarrow a^5 \geq b^5$ » به کمک عکس نقیض شرطی کدام گزاره را اثبات کنیم؟

$$(1) \quad a^5 < b^5 \Rightarrow a < b \quad (2) \quad a^5 \leq b^5 \Rightarrow a \leq b \quad (3) \quad a < b \Rightarrow a^5 < b^5 \quad (4) \quad a \leq b \Rightarrow a^5 \leq b^5$$

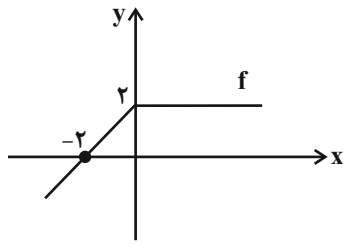
۴- اگر تابع $f(x) = \frac{Ax^3 + Bx + C}{x^2 + 1} + \frac{x + D}{x^2 + 1}$ همانی باشد، حاصل $A + B + C + D$ همواره کدام است؟

$$(1) \quad 1 \quad (2) \quad 2 \quad (3) \quad -1 \quad (4) \quad -2$$

۵- در تابع ثابت f می‌دانیم $f(4) + f(1) = 5$ مقدار $f(\sqrt{3})$ کدام است؟

$$(1) \quad 1 \quad (2) \quad 2/5 \quad (3) \quad 5 \quad (4) \quad 4/5$$

۶- با توجه به نمودار تابع f ، مقدار $f(3) + f(-1)$ کدام است؟

۴ (۲)

۶ (۱)

۳ (۴)

-۲ (۳)

۷- اگر $f(x) = (2m+4)x + n - 3$ تابع ثابت و $g(x) = (n-6)x + k + 4$ تابع همانی باشد؛ مقدار $\frac{f(3) - g(-2)}{n + 2m}$ کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۸- اگر تابع $f(x) = (m+3)x^2 + nx + k - 6$ همانی باشد، به ازای کدام مقدار t تابع $g(x) = \{(m+1, k-2), (t, n+3)\}$ یک تابع ثابت یک عضوی

است؟

-۲ (۴)

-۱ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹- اگر $f(x) = \begin{cases} mx^2 + 2n & , x \geq 4 \\ 2mx + n - 3 & , -1 \leq x \leq 4 \\ x + 2n - m & , x \leq -1 \end{cases}$ یک تابع باشد، حاصل $2m + 2n$ کدام است؟

-۴ (۴)

$\frac{13}{7}$ (۳)

۴ (۲)

$-\frac{13}{7}$ (۱)

۱۰- رابطه $f(x) = \begin{cases} 3kx + 2 & , x \geq 4 \\ \frac{k}{4}x - 1 & , x \leq 4 \end{cases}$ یک تابع دو ضابطه‌ای است. مقدار $f(-1)$ کدام است؟

$-\frac{41}{44}$ (۴)

$-\frac{3}{11}$ (۳)

$-\frac{1}{11}$ (۲)

$-\frac{13}{44}$ (۱)

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فصل دوم (درس‌های ۴ تا ۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه‌های ۳۵ تا ۵۶

۱۱- در عبارت زیر از چشم‌انداز سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، چند نادرستی وجود دارد؟

«نثر فنی کم‌کم در اوایل قرن هشتم ضعیف می‌شود و در همین قرن با سیطره خاندان چنگیز بر ایران از میان می‌رود، تا آن‌جا که نثر مصنوع در اکثر کتاب‌های این دوره جای نثر فنی را می‌گیرد. در قرن ششم نیز چنین مرسوم بود که برخی نویسندگان، آثار موجود را که به نثری ساده بود، به نثر فنی بازمی‌نوشتند.»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۲- کدام گزینه در رابطه با اوضاع نثر در قرن‌های هفتم تا نهم نادرست است؟

- (۱) ضعف و سستی در ساخت دستوری جملات ایجاد شد و صنایع ادبی جای تعمق و تفکر را گرفت.
- (۲) در این دوره، به علت نبودن فضلا و استادان، از صحت مطالب علمی کاسته شد و نویسندگان کتاب‌های مصنوع و متکلف، بیشتر به ظاهرسازی و تصنع پرداختند.
- (۳) یکی از جریان‌های این دوره، ورود لغات قبایل مختلف ترک و مغول است که ماندگار شد و کتب مختلفی مثل بابرنامه و محاکمه‌اللتین به ترکی نوشته شد.
- (۴) از دست‌رفتن اصالت مدعیان عرفان، درسی‌کردن عرفان و پیچیده جلوه‌دادن مفاهیم آن، مرتبط با این دوره است و در نتیجه کتاب مهمی در این زمینه نوشته نشد.

۱۳- از ویژگی‌های زبانی سبک عراقی درهم‌آمیختگی مختصات نو و کهن است؛ این ویژگی در کدام گزینه دیده می‌شود؟

- (۱) طره شاهد دنیا همه بند است و فریب
- (۲) مظهر لطف ازل روشنی چشم امل
- (۳) از هر جفات بوی وفايي همی دمد
- (۴) از آن جان تو لختی خون فسرده

۱۴- در کدام بیت، آرایه «مجاز» مشهود است؟

- (۱) که پور فریدون نیای من است
- (۲) وگر در قبض انگشتان همی پولاد چینی را
- (۳) لفظ چون از بیت خود بیرون نشست
- (۴) نه آبروی که گر خون دل بخواهی ریخت

۱۵- در کدام گزینه، مجاز به علاقه شباهت دیده می‌شود؟

- (۱) تا سراسیمه آن طره پیچان نشوی
- (۲) پس از هلاک به خاکم بیا که می‌ترسم
- (۳) دردا که کشت ما را شیرین‌لبی که می‌گفت
- (۴) نه همین لاله به دل داغ تو دارد ای گل

- (۱) آگه از حالت هر بی‌سروسامان نشوی
- (۲) علی الصباح جزا عذرخواه من باشی
- (۳) من داده‌ام به عیسی انفاس جان‌فزا را
- (۴) داغ سودای رخت بر جگری نیست که نیست

۱۶- کدام بیت بیشترین مجاز را دارد؟

(۱) آب و رنگی کز چمن می‌بینم اکنون دور نیست	گر بگویم نیست فصل گل، مگر فصل خزان
(۲) در چمن بر سر خاکم گذری کن صنما	که من مرده دیروز، شوم زنده فردا
(۳) گفتم از تو بر دلم هر دم کم از صد غم مباد	زیر لب خندید و گفتا: بیش باد و کم مباد
(۴) عالمی در گفت‌وگوی «اوحدی» زان رفته‌اند	کو شب و روز اندرین عالم، به گفت‌وگوی توست

۱۷- کدام بیت فاقد مجاز است؟

(۱) خوردیم زخم‌ها که نه خون آمد و نه آه	وه این چه نیش بود که تا استخوان برفت
(۲) دلم صد بار می‌گوید که چشم از فتنه برهم نه	دگر ره دیده می‌افتد بر آن بالای فتنام
(۳) برآشفتم عابد که خاموش باش	تو مرد زبان نیستی، گوش باش
(۴) دفتر فکرت بشوی گفته سعدی بگوی	دامن گوهر بیار بر سر مجلس بیار

۱۸- وزن کدام بیت از تکرار الگوی هجایی مقابل به وجود آمده است؟ (U --- U --- U --- U ---)

(۱) شاید که خوبان به صحرا روند	همه کس شناسند و هر جا روند
(۲) مدامم مست می‌دارد نسیم جعد گیسویت	خرابم می‌کند هر دم فریب چشم جادویت
(۳) ز کوی مغان رخ مگردان که آن جا	فروشند مفتاح مشکل‌گشایی
(۴) سحر بلبیل حکایت با صبا کرد	که عشق روی گل با ما چه‌ها کرد

۱۹- وزن کدام مصراع در مقابل آن نادرست نوشته شده است؟

- (۱) مرا طبع از این نوع خواهان نبود: (فعولن فعولن فعولن فعل)
- (۲) عشق غالب شد و از گوشه‌نشینان صلاح: (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)
- (۳) منم یا رب در این دولت که روی یار می‌بینم: (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)
- (۴) سود بازرگان دریا بی‌خطر ممکن نگرده: (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

۲۰- مخاطب یا موضوع کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

(۱) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان	چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتی‌بان
(۲) ای همه هستی ز تو پیدا شده	خاک ضعیف از تو توانا شده
(۳) محمد کآفرینش هست خاکش	هزاران آفرین بر جان پاکش
(۴) چو عزمش برآهیخت شمشیر بیم	به معجز میان قمر زد دو نیم

فصل دوم (درس‌های ۴ تا ۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه‌های ۳۷ تا ۵۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- هریک از عبارات زیر به ترتیب، به کدام یک از گروه‌های زبان‌های ایرانی تعلق دارد؟

- آثار برجمانده از این زبان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است.

- با کنارگذاشتن برخی صدهای زبان عربی، الفبای آن را پذیرفت.

- یکی از زیرگروه‌های این زبان، زبان پهلوی است.

(۱) فارسی باستان - فارسی دری - فارسی میانه

(۲) فارسی دری - فارسی باستان - فارسی میانه

(۳) فارسی میانه - فارسی دری - فارسی نو

(۴) فارسی باستان - فارسی میانه - فارسی دری

۲۲- همه موارد در رابطه با شعر قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم «کاملاً» درست است؛ به جز:

(۱) شعر فارسی در این دوره به دست رودکی که لقب او «پدر شعر فارسی» است، بنیاد نهاده شد و رایج‌ترین انواع شعر، مدحی، غنایی و حماسی بود.

(۲) توجه شاعران این دوره فقط به واقعیت بیرونی است و آن‌ها می‌کوشند تا فکر و زبان شعر ساده باشد و فکر خود را همان‌گونه که به خاطرشان می‌رسد، بیان کنند.

(۳) به وجود آمدن شعر حکمی و اندرزی، مربوط به همین دوره است، اما پختگی آن مربوط به دوره سلجوقیان است و آوردن موعظه در شعر از آغاز قرن چهارم معمول گردید.

(۴) در این دوره کسایی اولین کسی بود که در باب موعظه، قصیده تمام و کمال سرود و ناصر خسرو راه او را ادامه داد.

۲۳- مهم‌ترین دوره تمدن اسلامی ایران در کدام قرن بوده است و همچنین شعر غنایی به همت کدام دو شاعر استحکام و قوت یافت؟

(۱) قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم - عنصری و ناصر خسرو

(۲) قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم - رودکی و شهید بلخی

(۳) قرن سوم و نیمه اول قرن چهارم - عنصری و ناصر خسرو

(۴) قرن سوم و نیمه اول قرن چهارم - رودکی و شهید بلخی

۲۴- مصراع اول کدام بیت دارای سجع متوازی و مصراع دوم آن دارای ادات تشبیه است؟

(۱) ای آفتاب اندر نظر تاریک و دلگیر و شرر

آن را که دید او آن قمر در خوبی و حسن و بها

(۲) ای چشم جان را توتیا آخر کجا رفتی بیا

تا آب رحمت برزند از صحن آتشدان ما

(۳) باغ پر از نعمت من گلین با زینت من

هیچ ندید و نبود چون تو بهاری صنما

(۴) از گلشکر مقصود ما لطف حق است و بود ما

ای بود ما آهن صفت و ای لطف حق آهن‌ربا

۲۵- در کدام گزینه، سجع متوازی یافت نمی‌شود؟

(۱) نیکبخت آن که خورد و کشت و بدبخت آن که مرد و هشت.

(۲) لذت انگور، بیوه داند نه خداوند میوه.

(۳) هر که بر زیردستان نبخشاید به جور زیردستان گرفتار آید.

(۴) عنفوان شبایم غالب آمدی و هوا و هوس طالب.

۲۶- نوع سجع در کدام گزینه با عبارت زیر یکسان است؟

«آن سودا چون سایه نوروژ سازنده است و این بیاض چون آفتاب تموزی سوزنده»

- (۱) طالب علم عزیز است و طالب مال ذلیل است.
- (۲) وقتی از اوقات با جمعی از آزادگان در بلاد آذربایگان می‌گشتیم و بر حمرای هر چمن و خضرای هر دمن می‌گذشتیم.
- (۳) چه عزیز است او که تو او را خواهی ور بگریزد او را در راه آری.
- (۴) فلان را کرم بی‌شمار است و هنر بی‌حساب؛ دارای عزمی است متین و طبعی کریم.

۲۷- در بیت زیر، به ترتیب، چند هجای کشیده و بلند وجود دارد؟

«چه کند بنده که بر جور تحمل نکند   دل اگر تنگ شود مهر تبدل نکند»

(۱) ۱۲-۳	(۲) ۱۱-۲	(۳) ۱۱-۳	(۴) ۱۲-۲

۲۸- وزن کدام مصراع با نظم هجایی (U--U--U--U) مطابقت دارد؟

- (۱) تو را دشمنی با من از بهر چیست
- (۲) که گفت آن روی شهرآرای بنمای
- (۳) آتشی دارم که می‌سوزد وجود
- (۴) دریغ نیاید به هر کس نمایی

۲۹- نوع سجع در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) ظالمی را حکایت کنند که هیزم درویشان خریدی به حیف و توانگران را دادی به طرح.
- (۲) از شبیخون مرگ برحذر بودن شرط است و از تنهایی گور یادآوردن شرع.
- (۳) هر که به تأدیب دنیا راه صواب نگیرد، به تعذیب عقبی گرفتار آید.
- (۴) الهی شکر که دوستانم عاقل‌اند و دشمنانم احمق.

۳۰- کدام بیت با عبارت زیر قرابت مفهومی دارد؟

«ظاهر درویشی جامه زنده است و موی سترده و حقیقت آن، دل زنده و نفس مرده.»

(۱) حافظ به خود نیوشید این خرقه می‌آلود	ای شیخ پاک‌دامن معذور دار ما را
(۲) گرچه باطن هم ندارم اهل ظاهر نیستم	قصد قربت می‌کنم هرچند طاهر نیستم
(۳) تو ز قرآن ای پسر ظاهر مبین	دیو آدم را نبیند جز که طین
(۴) او به ظاهر واعظ احکام بود	لیک در باطن صغیر و دام بود

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فرهنگ جهانی

(نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲)

فرهنگ معاصر غرب و

نظام نوین جهانی

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب،

چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب)

صفحه‌های ۲۷ تا ۵۴

۳۱- کدام گزینه در دین اسلام مطرح نیست؟

- ۱) انسان در این دین موجودی مختار، مسئول و خلیفه خداوند در زمین است.
- ۲) مسئولیت انسان، آبادکردن این جهان است و موظف است که از فساد در آن بپرهیزد.
- ۳) شقاوت انسان در فراموشی حقیقت الهی خود و دیگر موجودات است.
- ۴) انسان در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند است.

۳۲- چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- فرعون، نفس‌پرستی خویش را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کرد.
- سکولاریسم آشکار باعث پیدایش پروتستانتیسم شده است.
- اروپا در چهار قرن اخیر، کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی است که به آن فرهنگ غرب می‌گویند.
- اومانیسم در بخش‌های مختلف فرهنگ غرب نظیر هنر، ادبیات و حقوق بروز یافته است.

۱) ۲   ۲) ۳   ۳) ۴   ۴) ۱

۳۳- عبارات «لزوم عبور از محدودیت‌های دنیوی و این‌جهانی آدمی» و «انسان به‌عنوان برترین آیت و نشانه خداوند سبحان»، به‌ترتیب، مربوط به کدام

فرهنگ می‌شوند؟

۱) خلافت - انبیا   ۲) انبیا - خلافت   ۳) دینی اسلام - قرآنی   ۴) خلافت - دینی اسلام

۳۴- به‌ترتیب، عبارات زیر را از حیث درست یا نادرست بودن بررسی کنید.

- استبداد قومی هویتی اسلامی داشت، اما به دلیل اینکه پشتوانه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت از رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلام دوری می‌کرد.
- نخبگان کشورهای اسلامی برای مقابله با استعمار در زمان انقلاب اسلامی، از مکاتب و روش‌های غربی استفاده می‌کردند.
- دولت‌های استعماری غربی با تکیه بر قدرت سیاسی و فرهنگی خود، بیشتر سیاستمداران جوامع اسلامی را مغلوب ساختند.

۱) غ - ص - ص   ۲) غ - غ - غ   ۳) ص - غ - ص   ۴) غ - غ - ص

۳۵- پاسخ پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟

- در فرهنگ دینی، آبادی دنیا چگونه است؟
- تمرکز ادبیات مدرن بر چه چیزی است؟
- مبنای حقوق بشر چیست؟

- ۱) هدف مستقلی نیست و در جهت خدمت به اهداف معنوی است. - حالات روانی انسان‌ها در زندگی روزمره - فطرت الهی و معنوی انسان‌ها
- ۲) کنشگران هنجارها و رفتارهای دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند. - تأکید بر بعد جسمانی انسان - تفکرات اومانیستی
- ۳) هدف مستقلی نیست و در جهت خدمت به اهداف معنوی است. - حالات روانی انسان‌ها در زندگی روزمره - تفکرات اومانیستی
- ۴) کنشگران هنجارها و رفتارهای دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند. - تأکید بر بعد جسمانی انسان - فطرت الهی انسان

۳۶- کدام گزینه مراحل گسترش فرهنگ اسلامی را به درستی بیان کرده است؟

- ۱) قبل از ظهور اسلام، شبه جزیره عربستان، فرهنگ جاهلی قبیله‌ای داشت. - فرهنگ اسلام به دلیل قدرت و غنای خود، نیروهای مهاجم را در درون خود هضم و جذب می‌کرد. - رسول خدا (ص) پیش از رحلت، نامه‌های دعوت به دین خدا را برای امپراتوری‌های ایران و روم فرستاده بود.
- ۲) در عصر نبوی ارزش‌ها بر اساس روابط عشیره‌ای شکل گرفت. - رسول خدا (ص) پس از ۱۳ سال حکومت اسلامی را تشکیل داد. - در سال نهم هجرت، گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام به مدینه آمدند.
- ۳) خداوند سبحان، پیامبر خود را با آیات روشنگر برای تبلیغ توحید فرستاد. - رسول خدا (ص) طی ده سال حکومت، موانع سیاسی پیش روی اسلام در شبه جزیره عربستان را از بین برد. - غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان مانع از آشکار شدن ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی می‌شد.
- ۴) عقاید اسلام، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی از مرزهای جوامع مختلف عبور کرد. - عصر نبوی از زمان پیامبر آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت. - در دوران خلافت، جنوب شرقی شبه جزیره عربستان تحت تأثیر شاهنشاهی ایران بود.

۳۷- به ترتیب پاسخ سوالات زیر کدام است؟

- عامل گسترش فلسفه‌های روشنگری چه بود؟

- آمیخته شدن مسیحیت با رویکردهای اساطیری، مربوط به کدام سطح از پیامدهای تحریف مسیحیت در قرون وسطی است؟

- ۱) دنیاگرایی رایج در سطح زندگی مردم - زندگی و عمل
- ۲) حذف پوشش دینی و بازگشت به فرهنگ یونان و روم باستان - زندگی و عمل
- ۳) دنیاگرایی رایج در سطح زندگی مردم - اندیشه و نظر
- ۴) حذف پوشش دینی و بازگشت به فرهنگ یونان و روم باستان - اندیشه و نظر

۳۸- در رابطه با جنبه ملکی و ملکوتی علم کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) جنبه ملکی به معنای هدایت انسان به سمت خدا و کمال حقیقی است.
- ۲) جنبه ملکی، تأمین دنیا و جنبه ملکوتی وسیله‌ای برای کمال دنیا و آخرت است.
- ۳) جنبه ملکوتی، فقط به آخرت انسان توجه دارد و دنیا را شامل نمی‌شود.
- ۴) جنبه ملکی و ملکوتی هم معنا و مکمل یکدیگرند.

۳۹- کدام موارد، به ترتیب در قرن «نوزدهم و بیستم»، «هفدهم و هجدهم» و «پایان قرن بیستم» به وجود آمده‌اند؟

- ۱) علم تجربی سکولار - گرفتار شدن در بحران معرفت‌شناختی - شکلی عقل‌گرایانه از روشنگری
- ۲) دئیسم - محدود شدن به شناخت حسی و تجربی - ناتوانی علم از داوری کردن درباره ارزش‌ها و هنجارها
- ۳) دانش ابزاری در خدمت اهداف دنیوی - روشنگری همراه با شناخت عقلی - عدم امکان تشخیص خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها
- ۴) نپذیرفتن وحی - افول حس‌گرایی - سلب شدن امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها

۴۰- به ترتیب حروف الفبا کدام گزینه، جدول زیر را کامل می‌کند؟

ب	الف	فتودالیسم	انقلاب فرانسه
تحول سکولاریسم عملی به سکولاریسم نظری	آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی که مستقل از اوست.	ج	د

- ۱) لیبرالیسم - فلسفه روشنگری - کشاورزان اجازه جابه‌جایی و تحرک نداشتند. - ریشه در رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد که می‌خواست عملکرد خود را توجیه دینی نماید.
- ۲) سکولاریسم - نهضت‌های پروتستانی - نظام ارباب، رعیتی در غرب - اندیشه سیاسی جدیدی بود که براساس اصالت بخشیدن به انسان دنیوی شکل گرفت و به دنبال حاکمیت ارزش‌های الهی نبود، بلکه متناسب با نظام سیاسی کاملاً دنیوی بود.
- ۳) لیبرالیسم - فلسفه روشنگری - کشاورزان وابسته به زمین‌های اربابان خود بودند و امکان جابه‌جایی نداشتند. - ریشه در رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد.
- ۴) اومانیسم - فلسفه روشنگری - نوعی برده‌داری بود. - نخستین انقلاب لیبرال در جهان که الهام‌بخش انقلاب‌های دیگری شد که پس از سه دهه سراسر جهان را فرا گرفت.

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی رشد
صفحه‌های ۲۴ تا ۶۵

۴۱- در رابطه با کودکی که برای برقراری ارتباط با دیگران به آن‌ها لبخند می‌زند، کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) بروز این رفتار تقریباً مصادف با کسب مهارت بالا نگه داشتن چانه و سینه است.
- (۲) این رفتار نشان‌دهنده رشد اجتماعی کودک است.
- (۳) این رفتار پس از ویژگی ترسیدن از غریبه‌ها ظهور می‌یابد.
- (۴) این کودک بیش از ۲ ماه سن دارد.

۴۲- هر کدام از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام مورد است؟

- شاخص‌ترین جنبه رشد
- فراحافظه

- (۱) هیجانی - یادگیری در مورد چرایی به حافظه سپردن اطلاعات
- (۲) جسمانی، حرکتی - یادگیری در مورد چرایی به حافظه سپردن اطلاعات
- (۳) هیجانی - یادگیری در مورد چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات
- (۴) جسمانی، حرکتی - یادگیری در مورد چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات

۴۳- براساس نوع پردازش، تعیین کنید که کدام شخص احتمالاً رشد شناختی بیشتری دارد؟

- (۱) امین به پدرش می‌گوید: من نمی‌توانم به راحتی بر اطلاعات مورد نظرم متمرکز شوم.
- (۲) رضا می‌گوید: بهتر است اول ماشین لباسشویی بخریم و بعد اتو؛ چون بزرگ‌تر است.
- (۳) یاسمن در صحبت با مادرش، اشاره می‌کند که اگر امروز تعطیل شد، به اقوام سر بزنیم.
- (۴) زهرا با وجود شواهد خلاف استدلالش همچنان بر آن تأکید دارد.

۴۴- فائزه تازه به سن مهدکودک رفتن رسیده و پس از چند هفته حضور، مادر فائزه از مربی مهد جوایب شرایط او می‌شود. به ترتیب هر یک از بخش‌های

مشخص‌شده در گزارش مربی مهد، اشاره به کدام یک از ابعاد رشد فائزه دارد؟

«فائزه خیلی بهتر از اکثر بچه‌ها با محیط تازه خو گرفته است. بیشتر اوقات کنار باقی بچه‌ها مشغول نقاشی کشیدن می‌شود و به نسبت روز اول راحت‌تر و با استفاده از کلمات متنوع‌تری حرف می‌زند. دیروز هم که پای یکی از دوستانش زخم شده بود، فائزه می‌توانست ناراحتی دوستش را متوجه بشود و برای کمک گرفتن سراغ من آمد.»

- (۱) هیجانی - اجتماعی - اخلاقی
- (۲) اجتماعی - شناختی - هیجانی
- (۳) هیجانی - اجتماعی - شناختی
- (۴) اجتماعی - اجتماعی - هیجانی

۴۵- انتخاب کدام رویکرد فرزندپروری مطابق آموزه‌های حدیث «الولد سید سبع سنین و عبد سبع سنین و وزیر سبع سنین» نادرست است؟

- (۱) زهرا ۱۰ سالش است و مادرش تلاش می‌کند تا عواطف و احساسات صحیح را در او رشد دهد.
- (۲) پدر سینا پس از تولد او و برای الگوی بهتری بودن، بیشتر از قبل مراقب رفتار و گفتار خود است.
- (۳) علی ۱۵ ساله است و مادرش اصرار دارد در امور روزمره زندگی از او مشورت بگیرد.
- (۴) سمیه به دبستان می‌رود و خانواده‌اش تلاش می‌کنند تا به او ارزش‌ها و زشتی‌ها را بیاموزند.

۴۶- کدام گزینه درباره رشد هویت در نوجوانی درست است؟

- (۱) پدیده‌ای است که تنها در ارتباط با خود فرد شکل می‌گیرد.
- (۲) مرزی است که میان خودخواهی و نگرانی برای دیگران جابه‌جا می‌شود.
- (۳) اغلب در بعد رفتاری انسان در اجتماع نمود می‌یابد.
- (۴) به معنای گذر از سردرگمی به سوی کشف خود است.

۴۷- در کدام گزینه، تغییرات رشدی آورده شده دوره نوجوانی تماماً کیفی و اساسی هستند؟

- (۱) سرعت تفکر - گرایش به گروه همسالان - فراحافظه - سبک پردازش مفهومی
- (۲) توجه‌گزینی - قضاوت در مورد مسائل اخلاقی - رشد اندام‌های داخلی - تحول اخلاقی و ارزشی
- (۳) جست‌وجو به دنبال تقویت حافظه - ویژگی‌های جنسی اولیه - سبک پردازش مفهومی - تفکر فرضی
- (۴) تفکر فرضی - تغییر جهت تفکر به صورت لحظه‌ای - رشد قد و وزن - سازگاری با ویژگی‌های تکلیف

۴۸- یک کودک ۶ ماهه بهنجار را برای سنجش قد و وزن به خانه بهداشت آورده‌اند، وزن این کودک را ۵ کیلو و ۴۰۰ گرم یادداشت کردند، این کودک به

احتمال زیاد در بدو تولد ... گرم وزن داشته است.

۲۷۰۰ (۴)	۲۲۰۰ (۳)	۲۰۰۰ (۲)	۱۸۰۰ (۱)

۴۹- کدام گزینه راجع به رشد اخلاقی درست است؟

- (۱) با رشد آن، شخص مرز خودخواهی و دگرخواهی را محکم‌تر می‌کند.
- (۲) یکی از وظایف اخلاقی، متمایز ساختن مرز میان خود و دیگری است.
- (۳) رشد قضاوت و استدلال، در استقلال یافتن از والدین نقش مهمی دارد.
- (۴) با شکل‌گیری عناصر شناختی و تبدیل آن‌ها به عقاید، رفتار اخلاقی شکل می‌گیرد.

۵۰- توصیه‌های پیشنهادی به پیامدهای تغییرات شناختی «آرمان‌گرایی نوجوانان» و «حساسیت داشتن نسبت به انتقاد دیگران» در کدام گزینه به ترتیب

بیان شده‌اند؟

- (۱) باید به نوجوانان کمک کرد تا دریابند جوامع و افراد آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند. - باید ویژگی‌های منحصر به فرد نوجوانان را پذیرفت.
- (۲) باید به نوجوانان کمک کرد تا دریابند جوامع و افراد آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند. - بهتر است در حضور دیگران از نوجوانان عیب‌جویی نشود.
- (۳) باید ویژگی‌های منحصر به فرد نوجوانان را پذیرفت تا در زمان مناسب دیدگاه متعادل‌تری ایجاد شود. - بهتر است در حضور دیگران از نوجوانان عیب‌جویی نشود.

- (۴) باید ویژگی‌های منحصر به فرد نوجوانان را پذیرفت تا در زمان مناسب دیدگاه متعادل‌تری ایجاد شود. - به جای نوجوانان تصمیم‌گیری نشود.

عربی زبان قرآن (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عَجَائِبُ الْمَخْلُوقَاتِ
تَأْثِيرُ اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ عَلَى اللُّغَةِ
الْعَرَبِيَّةِ
درس‌های ۳ و ۴
صفحه‌های ۳۶ تا ۶۴

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۵۱ - ۵۵)

۵۱- «إِذَا نَزَلَ طَيْرٌ عَلَى رَأْسِ حَيَّةِ الصَّحْرَاءِ الَّتِي وَضَعَتْ ذَنْبَهَا فِي الرِّمَالِ وَ وَقَفَتْ كَالْعَصَا، تَصِيدُهُ!»:

- ۱) هرگاه پرنده‌ای روی سر مار صحرايي که دُم در شن قرار داده و مانند عصايي ايستاده است، فرود آيد، شكارش مي‌شود!
  - ۲) اگر پرنده‌ای روی سر مار صحرا که دُم خود را داخل شن‌ها قرار داده و مانند عصا ايستاده است، فرود بيايد آن را شكار مي‌کند!
  - ۳) هرگاه پرنده‌ای بر سر مار صحرايي فرود آيد که دمش در شن‌ها فرو شده و مثل يك عصا ايستاده است، او را صيد مي‌کند!
  - ۴) اگر پرنده‌ای روی سر مار صحرا نشست که دُمش داخل شن‌ها قرار داده شده و مانند عصا ايستاده، او را شكار مي‌کند!
- ۵۲- «أَتَعْلَمُ أَنَّ هُنَاكَ سَنَجَابًا فِي هَذِهِ الْغَابَةِ يَقْفُزُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ أُخْرَى وَ يَقْدِرُ أَنْ يَطِيرَ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ وَ خَمْسِينَ قَدَمًا فِي قَفْزَةٍ وَاحِدَةٍ!»:

- ۱) آيا مي‌داني که در اين جنگل سنجابي وجود دارد که از درختي به درختي ديگر مي‌پرد و مي‌تواند در يك پرش بيشتري از صد و پنجاه قدم پرواز کند!
- ۲) آيا مي‌دانستي که در اين جنگل سنجابي هست که از يك درخت به درخت ديگري مي‌پرد و قادر خواهد بود در يك بار پريدن بيشتري از صد و پنجاه قدم پرواز کند!
- ۳) آيا مي‌داني که آنجا در جنگل يك سنجاب از درختي به درخت ديگري پرش مي‌کند و قادر است در يك جهش بيشتري از صد و پنجاه قدم بپرد!
- ۴) آيا اطلاع داري که در آن جنگل سنجابي هست که از درختي به درختي ديگر پرش مي‌کند و مي‌تواند تنها در يك بار پريدن بيشتري از صد و پنج قدم بپرد!

۵۳- «هَذَا الْأَمْرُ طَبِيعِيٌّ أَنْ تَتَغَيَّرَ أَصْوَاتُ بَعْضِ الْكَلِمَاتِ عِنْدَ الدَّخُولِ فِي لُغَةٍ أُخْرَى!»:

- ۱) اين مسئله، طبيعي است که آواهاي برخي واژگان هنگام ورودشان به زبان ديگري تغيير مي‌کند!
- ۲) اينکه صداهاي برخي کلمات در زمان داخل شدن به زبان ديگر دگرگون شود مسئله‌اي طبيعي است!
- ۳) اين امر، طبيعي است که صداهاي بعضي از واژه‌ها هنگام وارد شدن به زباني ديگر تغيير کند!
- ۴) طبيعي است اين امر که برخي کلمات هنگام ورود به يك زبان ديگر، صداهايشان دگرگون شود!

۵۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) إِنْ تَحْتَرَمَ شَخْصًا يَحْتَرِمَكَ الشَّخْصُ أَيْضًا!: چنانچه به شخصي احترام بگذاري آن شخص نيز به تو احترام مي‌گذارد!
- ۲) لَنْ يَقْدَرَ صَيَادٌ أَنْ يَصِيدَ الْأَسْمَاكَ دُونَ الشَّبَكَةِ فِي الْبِحَارِ!: يك شكارچي بدون توري در درياها نخواهد توانست ماهيان را شكار کند!
- ۳) بَنَى الطَّائِرُ عَشًّا عَلَى الشَّجَرِ حَتَّى يَسْتَرِيحَ فِيهِ!: پرنده لانه‌اي بر روي يك درخت ساخت تا در آن استراحت کند!
- ۴) الْيَوْمَ عِيدٌ لَنَا فَاشْتَدَّ سُرُورُ النَّاسِ لِذَلِكَ!: امروز عيدي براي ما است پس به خاطر آن شادي مردم شدت مي‌يابد!

٥٥- عَيْنِ الصَّحِيحِ: «واژه‌نامه‌ای خریدم تا آن را به مدرسه‌ام هدیه دهم!»

- (١) اِشْتَرَيْتُ الْمُعْجَمَ حَتَّى أُهْدِيَهُ إِلَى مَدْرَسَتِي!
(٢) اِشْتَرَيْتُ مُعْجَمًا حَتَّى أُهْدِيَهُ إِلَى مَدْرَسَتِي!
(٣) اِشْتَرَيْتُ مُعْجَمًا حَتَّى أُهْدِيَهَا إِلَى مَدْرَسَتِي!
(٤) اشْتَرَى مُعْجَمًا حَتَّى أُهْدِيَهُ إِلَى مَدْرَسَتِي!

٥٦- عَيْنِ الْخَطَأِ حَسَبِ التَّوْضِيحَاتِ:

- (١) الميزانُ آلةٌ تُستعملُ لقياسِ وزنِ الشَّيْءِ أو ثِقَلِهِ!
(٢) الإناءُ ظرفٌ يُستعملُ لِأَكْلِ الماءِ فقط!
(٣) المُلْمَعُ أبياتٌ فارسيَّةٌ مَمزوجةٌ بِالْعَرَبِيَّةِ!
(٤) الحوتُ الأزرَقُ يُعَدُّ أَكْبَرَ الحَيواناتِ الحَيَّةِ فِي العالَمِ!

٥٧- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ العَرَابِ: «بَعْدَ أَنْ يَتَنَاوَلَ التَّمْساحَ طَعامَهُ يَقْتَرِبُ مِنْهُ نَوْعٌ مِنَ الطَّيُورِ!»

- (١) نوع: اسم - مفرد مذكر - نكرة - معرب / مبتدأ و مرفوع، و الجملة اسمية
(٢) طعام: اسم - مفرد مذكر - اسم مبالغة (اشتقاقه من مادَّة «ط ع م») / مفعول و منصوب
(٣) يتناول: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفاعل) - لازم / فاعله «التمساح»، الجملة فعلية
(٤) يقترب: مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (من باب افتعال، مصدره: اقتراب) / فعل و فاعله «نوع»؛ و الجملة فعلية

٥٨- عَيْنِ مَا فِيهِ مُعَرَّفٌ بِ (ال) أَكْثَرُ:

- (١) يَسْتَطِيعُ العَوَاصِرُ التَّقَاطُصَ صُورٍ فِي أَضواءِ هَذِهِ الأَسْماءِ!
(٢) عالِمٌ يُنْتَفِعُ بِعِلْمِهِ، خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ عابِدٍ!
(٣) لِلبَطَّةِ غُدَّةٌ بِالقُرْبِ مِنْ ذَنْبِهَا!
(٤) اللُّغَةُ العَرَبِيَّةُ لُغَةُ الإِسْلامِ!

٥٩- عَيْنِ جَوَابِ الشَّرْطِ يَخْتَلِفُ نَوْعُهُ عَنِ الباقِي:

- (١) مِنْ نَظَرٍ إِلَى حَيَاةِ العُلَماءِ فَهَمُ أَهْمِيَّةُ الدَّرَاسَةِ!
(٢) مِنْ عِلْمِ النَّاسِ عِلْمًا فَهَمُ يَحْتَرِمُونَهُ إِحْتِرامًا!
(٣) قالَ أباي: إِذا رَحِمْتَ المَسْكِينِ فَتَحَتْ لَكَ أَبْوابَ السَّماءِ!
(٤) «مَنْ قُتِلَ مَظْلومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطانًا»

٦٠- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ مَعادِلٌ لِلْمِضارِعِ الإِلْتِزامِي الفارِسي:

- (١) اِسْتِطاعَ أَخِي أَنْ يَسافِرَ إِلَى البُلدانِ المِخْتَلِفةِ!
(٢) تَجتهدُ فَاطِمَةُ كَثِيرًا حَتَّى تُصَبِحَ رِسامَةَ ناجِحَةٍ!
(٣) يَدْرُسُ الطَّلابُ بجدٍ لِكِي يَنْجِحُوا فِي الإِمْتحانِ!
(٤) يَتَوَكَّلُ المُؤْمِنونَ عَلَى اللَّهِ لِتَجَنُّبِ شَرِّ الشَّيْطانِ!

عربی زبان قرآن (۱)

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مَطَرُ السَّمَاءِ
التَّعَايُشُ السَّلْمِيُّ
درس‌های ۳ و ۴
صفحه‌های ۲۳ تا ۴۶

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۶۱ - ۶۶)

۶۰- ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ﴾:

- ۱) و آبی را از آسمان فرود آورد، پس به وسیله آن برای شما از میوه‌ها روزی خارج می‌کند!
  - ۲) و از آسمان آبی را فرو فرستاد، پس به وسیله آن از میوه‌ها برای شما روزی بیرون آورد!
  - ۳) و از آسمان آبی فرود آمد، پس به وسیله آن از میوه‌ها برایتان روزی خارج کرد!
  - ۴) و آبی از آسمان نازل شد، پس با آن از میوه‌ها برای شما روزی بیرون آمد!
- ۶۱- «هَلْ تُصَدِّقُنَ أَنَّ الْأَعْصِيرَ الْقَوِيَّةَ تَسْحَبُ الْأَشْيَاءَ الثَّقِيلَةَ مِنَ الْأَرْضِ إِلَى السَّمَاءِ!؟»:

- ۱) آیا باور می‌کنی که گردبادهای قوی چیزهای سنگین را از زمین به آسمان‌ها می‌برد؟! (۱)
- ۲) آیا باور می‌کنید که گردبادهای نیرومند چیزهای سنگین را از زمین به آسمان می‌کشند؟! (۲)
- ۳) آیا راست می‌گویی که گردبادهای قوی اشیای سنگین را از زمین به آسمان می‌برد؟! (۳)
- ۴) آیا راست می‌گویید که بادهای نیرومند اشیای سنگین را از زمین به آسمان می‌کشند؟! (۴)

۶۲- «يَأْخُذُ النَّاسُ الْأَسْمَاكَ الَّتِي تَتَسَاوَطُ مِنَ السَّمَاءِ لَطَبِخِهَا وَ تَنَاوُلِهَا!»:

- ۱) مردم ماهیانی را که پی‌درپی از آسمان می‌ریزند برای پختن و خوردن می‌برند!
- ۲) مردم ماهی‌هایی را که از آسمان پی‌درپی می‌ریختند، برای پختن و خوردن آن‌ها می‌برند!
- ۳) مردم ماهی‌هایی را که از آسمان پی‌درپی می‌ریزند، برای پختن آن‌ها و خوردنش می‌برند!
- ۴) مردم ماهیانی را که پی‌درپی از آسمان می‌ریختند، برای پختن آن‌ها و خوردنش می‌برند!

۶۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) عُمَلَاءُ الْأَعْدَاءِ يَدْعُونَ إِلَى التَّفَرُّقِ وَ الْإِبْتِعَادِ عَنِ الْوَحْدَةِ!: مزدور دشمن به تفرقه و دورشدن از همبستگی فرامی‌خواند!
- ۲) فِي الْحَقَائِبِ فُرْشَاةُ الْأَسْنَانِ وَ الْمِنْشَفَةُ وَ دَفْتَرُ الذِّكْرِيَّاتِ!: در کیف‌ها، مسواک و حوله و دفتر یادداشت است!
- ۳) تَعَلَّمُوا وَ عَلِّمُوا وَ نَفَّقُوا وَ لَا تَمُوتُوا جُهَالًا!: یاد بدهید و یاد بگیرید و دانش بیاموزید و نادان نمیرید!
- ۴) إِنْ تُجَالَسُوا الْمُؤْمِنِينَ يَنْفَعُكُمْ وَ إِنْ تُمَاشَوْهُمْ يَنْفَعُكُمْ!: اگر با مؤمنان همنشینی کنید به شما سود می‌رساند و اگر با ایشان همراهی کنید به شما نفع می‌رساند!

۶۴- «استاد توانمند دانشگاه درس‌های زندگی را به ما یاد می‌دهد و عدم پافشاری بر نقاط اختلاف و بر دشمنی از نصیحت‌هایش

برای ما است!»؛ عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) يُعَلِّمُنَا أَسَاتِدُ الْجَامِعَةِ الْحَاقِقُ دُرُوسَ الْحَيَاةِ وَ عَدَمَ الْإِصْرَارِ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَ عَلَى الْأَعْدَاءِ مِنْ نَصَائِحِهِ لَنَا!
- ۲) أَسَاتِدُ الْجَامِعَةِ حَاقِقٌ وَ هُوَ يَتَعَلَّمُنَا دُرُوسَ الْحَيَاةِ وَ عَدَمَ الْإِصْرَارِ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَ عَلَى الْعَدَاوَةِ مِنْ نَصَائِحِهِ لَنَا!
- ۳) أَسَاتِدُ الْجَامِعَةِ الْحَاقِقُ يُعَلِّمُنَا دُرُوسَ الْحَيَاةِ وَ عَدَمَ الْإِصْرَارِ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَ عَلَى الْعَدَاوَةِ مِنْ نَصَائِحِهِ لَنَا!
- ۴) يَعَلِّمُنَا أَسَاتِدُ الْجَامِعَةِ الْحَاقِقُ دُرُوسَ الْحَيَاةِ وَ عَدَمَ الْإِصْرَارِ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَ عَلَى الْعَدُوِّ نَصِيحَتَهُ لَنَا!

٦٦- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْمَفْهُومِ: «مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْعَطَّارِ إِنْ جَالَسَتْهُ نَفَعَكَ!»

- (١) هم‌نشین تو از تو به باید / تا تو را عقل و دین بیفزاید (٢) یار بد بدتر بود از مار بد!
(٣) مشک آن است که خود ببوید / نه آن که عطار بگوید (٤) ﴿إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا﴾

٦٧- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) فِي تَعَالِمِنَا الدِّينِيَّةِ يُؤَكِّدُ عَلَى النَّعَائِشِ السِّلْمِيَّةِ! (٢) سَوْفَ نَشْتَرِكُ فِي الْمُسَابِقَاتِ جَمِيعًا!
(٣) أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ! ابْتَعِدُوا عَمَّا حَرَّمَ اللَّهُ! (٤) مَنْ أَرَادَ أَنْ يُفَرِّقَ الْمُسْلِمِينَ فَهُوَ مِنَ الْأَعْدَاءِ!

٦٨- عَيْنِ الْخَطَأِ عَنِ الْأَفْعَالِ الْمُعَيَّنَةِ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ:

- (١) الطَّلَابُ اجْتَمَعُوا حَوْلَ ذَلِكَ الْمَعْلَمِ الْمُشْفِقِ فِي الْمَكْتَبَةِ أَمْسٍ! (من باب الافتعال)
(٢) فِي الْيَوْمِ الْمَاضِي عَصَفَتْ رِيَاخٌ شَدِيدَةٌ وَ حَرَّتْ بِيوتِنَا الْجَمِيلَةَ جَنْبَ شَاطِئِ الْبَحْرِ! (من باب التفعيل)
(٣) لَا تَتَحَرَّكْ عَيْنُ الْبُومَةِ وَلَكِنَّهَا تَعَوِّضُ هَذَا النِّقْصَ بِتَحْرِيكِ رَأْسِهَا! (من باب التفعّل - من باب التفعيل)
(٤) يَا أصدقاءي! تَعَلَّمُوا الْعُلُومَ النَّافِعَةَ وَ تَوَاضَعُوا لِمَنْ تَتَعَلَّمُونَ مِنْهُ وَ لِمَنْ تُعَلِّمُونَهُ! (من باب النَّفَاعِلِ - من باب التفعّل)

٦٩- عَيْنِ فِعْلِ «أَخْرَجَ» لَيْسَ مَزِيدًا ثَلَاثِيًّا:

- (١) أَخْرَجَ الْمَعْلَمُ ذَلِكَ الطَّالِبَ مِنَ الصَّفِّ لِأَنَّهُ لَمْ يَحْتَرَمْ زَمِيلَهُ!
(٢) لِأَخِي الصَّغِيرِ مَشْكَلَةٌ وَ أُرِيدُ أَنْ أَخْرَجَهُ مِنَ الْمَشْكَلَةِ!
(٣) نُورُ الْعِلْمِ قَدْ أَخْرَجَ أَبْنَاءَ الْبَشَرِ مِنَ ظِلْمَةِ الْجَهْلِ!
(٤) قَلْتُ لِأُمِّي مَتَى أُسْتَطِيعُ أَنْ أَخْرَجَ مِنَ الْبَيْتِ لِلذَّهَابِ إِلَى الْمَلْعَبِ!

٧٠- فِي أَيِّ عِبَارَةٍ مَا جَاءَ فِعْلٌ مِنْ بَابِ الْإِسْتِفْعَالِ؟

- (١) كَانَتْ الْبِنَاتُ يَسْتَمَعْنَ إِلَى قِصَصِ جَدَّتِهِنَّ بِدَقَّةٍ!
(٢) يَسْتَعْمِدُ الْمُهَنْدِسُ أَدْوَاتَ جَدِيدَةَ لِبْنَاءِ الْجُسُورِ!
(٣) الْمُزَارِعُونَ اسْتَخْرَجُوا الْمِيَاهَ مِنْ آبَارِ قَرِيَّتِهِمْ!
(٤) اسْتَرْجَعَ التَّلْمِيزُ الْكُتُبَ بَعْدَ أَنْ قَرَأَهَا زَمِيلَهُ!

فلسفه یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه و ابعاد آن

(فلسفه و زندگی، آغاز تاریخی فلسفه)
صفحه‌های ۱۹ تا ۳۵

۷۱- کدام گزینه درباره ارتباط باورها و رفتارهای انسان درست است؟

- (۱) باورهای هر کس مختص به خود او و منحصر به فرد می‌باشد.
- (۲) رفتارهای انسان علتی برای ریشه‌های فکری او است.
- (۳) اندیشیدن فیلسوفانه یعنی تأمل درباره زندگی و امور مهم آن.
- (۴) تفکر فلسفی امری عام و همگانی است اما لزوماً به نتیجه درست نمی‌انجامد.

۷۲- فیلسوفان به کمک منطق ...

- (۱) همه مسائل زندگی را درمی‌یابند.
- (۲) حقیقت را کشف می‌کنند.
- (۳) تنها به فهم عالم هستی می‌رسند.
- (۴) اندیشه‌های فلسفی درست را می‌شناسند.

۷۳- اگر بخواهیم ویژگی‌های فیلسوف واقعی که او را از سایر افراد متمایز می‌کند بیان کنیم، کدام توصیف به درستی بیان شده است؟

- (۱) او درباره استدلال‌ها می‌اندیشد و بعد در هر حالت آن‌ها را می‌پذیرد.
- (۲) تابع استدلال توأم با افکار اشخاص و افراد است.
- (۳) درباره مسائلی فلسفی چون آزادی، عدالت و ... می‌اندیشد.
- (۴) هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایه خیالات، تبلیغات و تعصب بنا نمی‌کند.

۷۴- کدام گزینه مطابق با نتایج تمثیل غار افلاطون است؟

- (۱) شاید هیچ راهی برای نائل شدن به شناخت جهان واقعی وجود نداشته باشد.
- (۲) ممکن است هر آنچه که ما تاکنون شناخته‌ایم، تنها سایه‌ای از حقیقت باشد.
- (۳) ما از زنجیرهای شناختی خود رها شده‌ایم و با خروج از غار، به معرفت حقیقی رسیده‌ایم.
- (۴) فردی که در بند اسارت است و در غار محبوس شده نیز ممکن است حقیقت را فهمیده باشد.

۷۵- کدام گزینه در مورد افکار و عقاید فاقد پشتوانه عقلی و منطقی محکم، نادرست است؟

- (۱) اکثر افراد جامعه بدون دلیل آن‌ها را پذیرفته‌اند.
- (۲) این‌گونه افکار در بسیاری از مواقع توسط افراد یک جامعه پذیرفته می‌شوند.
- (۳) این افکار بر اثر مرور زمان و یا انتقال از نسلی به نسل دیگر به صورت یک عادت درآمده است.
- (۴) افراد متفکر و اندیشمند این قبیل افکار را مورد نقد و ارزیابی قرار داده و به هیچ وجه آن‌ها را نمی‌پذیرند.

۷۶- کدام مورد درباره آغاز تاریخی فلسفه درست می باشد؟

- (۱) برای فلسفه نمی توان آغاز زمانی تعیین کرد اما می توان گفت که برای اولین بار در کدام مکان پدید آمده است.
- (۲) مشاهده تمدن در جایی نشان دهنده وجود تفکر در مسائل اساسی در آن جا است.
- (۳) تمدن های چین و هند بعد از تمدن یونان مهد تفکر فلسفی بودند.
- (۴) اوپانیشادها شامل سروده های زرتشت و گاتاها شامل متون هندو می باشد.

۷۷- چرا مورخان فلسفه تالس را نخستین اندیشمند فلسفی می دانند؟

- (۱) او اولین کسی است که اندیشه های فلسفی مشخص داشت.
- (۲) بخشی از نوشته های فلسفی او به جای مانده است.
- (۳) او نخستین کسی بود که به تغییرات طبیعت توجه کرد.
- (۴) تفکر در باب منشاء به وجود آمدن پدیده های طبیعی با او آغاز شد.

۷۸- کدام عبارت با عقاید هراکلیتوس سازگار نیست؟

- (۱) هراکلیتوس به وحدت و اجتماع ضدین در امری واحد قائل بود.
- (۲) او پیدایش جهان را حاصل یک ستیز اجتنابناپذیر می دانست.
- (۳) او می گفت دگرگونی قانون زندگی است و بر همه چیز فرمان می راند.
- (۴) از نظر هراکلیتوس به جز وجود، هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد.

۷۹- کدام گزینه هماهنگ با نظر پارمنیدس نیست؟

- (۱) عقل انسان حکم می کند که «نیستی هست» تناقض آمیز است.
- (۲) بودن و شدن برای نخستین بار از طریق پارمنیدس تحلیل و تبیین دقیق شد.
- (۳) غیر از خداوند هیچ موجودی قابلیت تغییر چیزی در عالم را ندارد.
- (۴) هر آنچه در جهان و بیرون جهان وجود دارد همگی ثابت هستند و تغییر و تحولی ندارند.

۸۰- علت ظهور سوفیست ها در جامعه یونان چه بود؟

- (۱) آراء و نظریات گوناگون و غالباً متضاد
- (۲) بی اعتباری علم و اندیشه در جامعه یونان
- (۳) رواج فن سخنوری و غلبه بر رقیب به جای حق طلبی
- (۴) آشفتگی فکری ناشی از نظریات گوناگون موجود در جامعه

اقتصاد

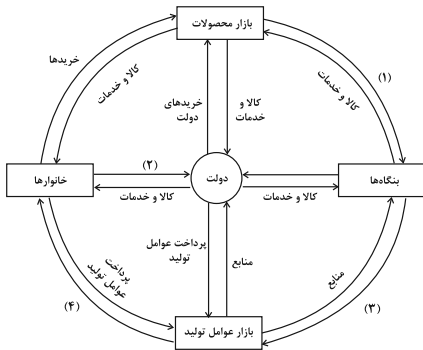
پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

بازیگران اصلی در میدان اقتصاد

(درس پنجم تا هفتم)
صفحه‌های ۴۳ تا ۸۰

۸۱- با توجه نمودار جریان چرخشی تعاملات بین خانوارها، بنگاه‌ها و دولت، عبارات کدام گزینه به ترتیب تکمیل‌کننده شماره‌های ۱ تا ۴ مشخص شده در نمودار می‌باشد؟

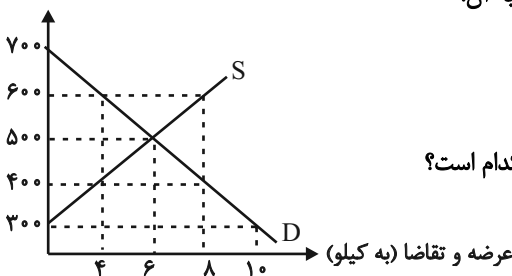
- (۱) خریدها - یارانه - پرداخت‌های عوامل تولید - درآمد خانوار
- (۲) درآمد - یارانه - درآمد خانوار - پرداخت‌های عوامل تولید
- (۳) درآمد - مالیات - پرداخت‌های عوامل تولید - درآمد خانوار
- (۴) خریدها - مالیات - درآمد خانوار - پرداخت‌های عوامل تولید

۸۲- به ترتیب، کدام گزینه جای خالی را به درستی تکمیل می‌کند و پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

- (الف) کالای پست کالایی است که با کاهش درآمد، تقاضا برای آن ... می‌شود و با افزایش درآمد میزان مصرف آن کالا ... می‌یابد.
- (ب) زمانی که قیمت بنزین افزایش می‌یابد، تقاضا برای اتومبیل در بازار ... می‌یابد.
- (ج) افزایش قیمت گوشت سفید باعث ... در میزان تقاضا برای گوشت قرمز خواهد شد.
- (د) در صورتی که تقاضا برای یک کالا، بدون تغییر قیمت آن زیاد شود، کدام نتیجه منطقی است؟

- (۱) کم - افزایش - افزایش - کاهش - کالای موردنظر کالای مد است.
- (۲) کم - افزایش - افزایش - کاهش - کالای موردنظر یک کالای پست است.
- (۳) زیاد - کاهش - کاهش - افزایش - کالای موردنظر یک کالای پست است.
- (۴) زیاد - کاهش - کاهش - افزایش - کالای موردنظر کالای مد است.

قیمت (به تومان)

۸۳- نمودار زیر، بیانگر مقادیر عرضه و تقاضای یک کالا در قیمت‌های مختلف است، با توجه به آن:

- (الف) تفاضل مقدار تقاضای تعادلی و میزان تقاضا در قیمت ۷۰۰ تومان، چند کیلو است؟
- (ب) در قیمت ۶۰۰ تومان و ۳۰۰ تومان، به ترتیب بازار با چه وضعیتی روبه‌رو است؟
- (ج) در کدام سطح از قیمت و مقدار، دریافتی تولیدکننده به حداکثر می‌رسد و مقدار آن کدام است؟
- (د) کدام عامل موجب از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا و هماهنگی رفتار اقتصادی تولیدکننده و مصرف‌کننده در سطح قیمت ۴۰۰ تومان می‌شود؟

- (۱) الف) ۶، ب) کمبود عرضه‌ای معادل ۴ کیلو - مازاد عرضه‌ای معادل ۱۰ کیلو، ج) ۶ و ۸ - ۴۲۰۰، د) ۱۰۰ تومان افزایش قیمت
- (۲) الف) ۴، ب) کمبود تقاضایی معادل ۴ کیلو - مازاد تقاضایی معادل ۱۰ کیلو، ج) ۶ و ۸ - ۴۲۰۰، د) ۱۰۰ تومان کاهش قیمت
- (۳) الف) ۶، ب) مازاد عرضه‌ای معادل ۴ کیلو - کمبود عرضه‌ای معادل ۱۰ کیلو، ج) ۶ و ۵۰۰ - ۳۰۰۰، د) ۱۰۰ تومان افزایش قیمت
- (۴) الف) ۴، ب) کمبود عرضه‌ای معادل ۴ کیلو - مازاد عرضه‌ای معادل ۱۰ کیلو، ج) ۶ و ۵۰۰ - ۳۰۰۰، د) ۱۰۰ تومان کاهش قیمت

۸۴- جدول روبه‌رو بیانگر میزان «تقاضا، عرضه و قیمت» یک کالای فرضی در بازار می‌باشد، با توجه به این جدول:

ردیف	قیمت (به ریال)	مقدار تقاضا (به کیلو)	مقدار عرضه (به کیلو)
۱	۵۰	۱۸۰۰	۰
۲	۱۰۰	۱۵۰۰	۳۰۰
۳	۱۵۰	۱۲۰۰	۶۰۰
۴	۲۰۰	۹۰۰	۹۰۰
۵	۲۵۰	۶۰۰	۱۲۰۰
۶	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۰۰
۷	۳۵۰	۰	۱۸۰۰

الف) کدام ردیف جدول «کمبود عرضه» را نشان می‌دهد؟

ب) در کدام ردیف‌های جدول با «مازاد عرضه» روبه‌رو هستیم؟

ج) کدام ردیف، قیمت و مقدار تعادلی را نشان می‌دهد؟

۱) ردیف ۵ - ردیف‌های ۴، ۵ و ۶ - ردیف ۷

۲) ردیف ۳ - ردیف‌های ۵، ۶ و ۷ - ردیف ۴

۳) ردیف ۵ - ردیف‌های ۱، ۲ و ۳ - ردیف ۴

۴) ردیف ۳ - ردیف‌های ۲، ۳ و ۴ - ردیف ۷

۸۵- کدام یک از عبارات زیر در رابطه با واقعیت، نادرست است؟

الف) ایجاد «سازمان آتش‌نشانی»، «سازمان استاندارد»، «نیروگاه برق» نمونه‌هایی از وظیفه دولت در زمینه «ارائه کالاها و خدمات عمومی» می‌باشد.

ب) در مالیات بر ارزش افزوده مالیات پرداخت شده تولیدکنندگان قبلی به مالیات بر فروش بعدی اضافه می‌شود. به عبارت دیگر کالا و خدمات نهایی و واسطه‌ای مشمول پرداخت مالیات‌اند.

پ) در مالیات مستقیم، مبلغی به عنوان مالیات از درآمد و دارایی افراد دریافت می‌شود؛ اما در مالیات غیرمستقیم، مالیات به صورت بخشی از قیمت کالا از مشتری گرفته می‌شود.

ت) اگر مجموع میزان مالیات‌های غیرمستقیم در یک جامعه برابر با ۱۲۰ میلیون تومان و میزان مالیات بر مصرف نیز برابر با ۱۲ میلیون تومان و $\frac{1}{5}$

میزان مالیات بر ارزش‌افزوده باشد، آنگاه میزان عوارض گمرکی و خدماتی در این جامعه برابر با ۴۸ میلیون تومان خواهد بود.

۱) ت - پ   ۲) الف - ب   ۳) ب - ت   ۴) پ - الف

۸۶- هریک از توضیحات زیر به ترتیب به کدام یک از انواع مالیات اشاره دارد؟

الف) در این نوع مالیات، کسب و کارها منبع مالیات را از فروش خودشان جمع‌آوری کرده و آن را از طریق خرید از دیگر کسب و کارها، پرداخت می‌کنند.

ب) معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شود.

ج) مهم‌ترین نوع مالیات به شمار می‌رود.

د) این نوع از مالیات، با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد و از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند.

ه) اساس و مبنای آن، ثروت مؤدی است.

۱) مالیات بر ارزش افزوده - عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر درآمد - مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر دارایی

۲) مالیات بر مصرف - تعرفه‌های گمرکی - مالیات بر دارایی - مالیات بر درآمد - مالیات بر ارث

۳) مالیات بر مصرف - مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر درآمد - مالیات بر دارایی - عوارض گمرکی و خدماتی

۴) مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر مصرف - مالیات بر ارث - عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر دارایی

۸۷- فرض کنید مراحل تولید نان به قرار زیر است:

مرحله	مرحله (۱)، کشاورز گندم را به قیمت	مرحله (۲)، آسیابان آرد تولیدی را به	مرحله (۳)، نانوا نان تولیدی را به قیمت
	۱۵۰۰ تومان به آسیابان می‌فروشد.	قیمت ۲۲۰۰ تومان به نانوا می‌فروشد.	۳۵۰۰ تومان به مشتری می‌فروشد.

اگر مالیات بر ارزش افزوده برابر با ۵ درصد باشد،

الف) قیمت کالا در مرحله اول با احتساب مالیات بر ارزش افزوده چقدر است؟

ب) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم چقدر است؟

ج) جمع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده، چقدر است؟

(۱) الف (۱۵۷۵ ب) ۲۵ ج) ۱۱۰ (۲) الف (۱۵۸۰ ب) ۳۵ ج) ۱۱۰

(۳) الف (۱۵۷۵ ب) ۳۵ ج) ۱۷۵ (۴) الف (۱۵۸۰ ب) ۲۵ ج) ۱۷۵

۸۸- با توجه به اطلاعات زیر، کدام گزینه در خصوص کشور A و B نادرست است؟

- کشور A به‌ازای هر آناناسی که تولید می‌کند، از تولید ۱۰ موز صرف‌نظر می‌کند.

- کشور B به‌ازای هر آناناسی که تولید می‌کند، از تولید ۱۲ موز صرف‌نظر می‌کند.

- براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور A می‌تواند ۳ تن موز تولید کند.

- براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور B می‌تواند ۵ تن موز تولید کند.

(۱) کشور A در تولید آناناس در مقایسه با کشور B، مزیت نسبی دارد.

(۲) کشور B در تولید موز مزیت مطلق دارد.

(۳) هزینه فرصت تولید آناناس در کشور A، از هزینه فرصت تولید آناناس در کشور B کمتر است.

(۴) کشور A در تولید موز مزیت مطلق دارد.

محل انجام محاسبات

۸۹- با توجه به جدول زیر که خلاصه‌ای از میزان مالیات پرداختی در یک جامعه است:

الف) به ترتیب، میزان مالیات مستقیم و غیرمستقیم پرداختی، کدام است؟

ب) مجموع میزان پرداختی برای مهم‌ترین نوع مالیات، چقدر است؟

ج) مجموع میزان پرداختی برای مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی، کدام است؟

مالیات بر شکر	۱۲۰ میلیون تومان
مالیات بر ارث	$\frac{1}{5}$ کل مالیات بر دارایی
مالیات بر دارایی	۷۰ میلیون تومان
مالیات بر درآمد	$\frac{1}{8}$ مالیات بر مصرف
مالیات بر ارزش افزوده	۲۴ میلیون تومان
عوارض خودرو	۳۲ میلیون تومان

۱) الف) ۹۵ میلیون تومان - ۱۶۷ میلیون تومان (ب) ۲۵ میلیون تومان (ج) ۱۶ میلیون تومان

۲) الف) ۸۵ میلیون تومان - ۱۷۶ میلیون تومان (ب) ۱۵ میلیون تومان (ج) ۱۴ میلیون تومان

۳) الف) ۸۵ میلیون تومان - ۱۷۶ میلیون تومان (ب) ۱۵ میلیون تومان (ج) ۱۶ میلیون تومان

۴) الف) ۹۵ میلیون تومان - ۱۶۷ میلیون تومان (ب) ۲۵ میلیون تومان (ج) ۱۴ میلیون تومان

۹۰- چند مورد از عبارات زیر در رابطه با واقعیت صحیح است؟

الف) انگلستان در سال ۱۹۲۰ میلادی، قانون حمایت از صنعت منسوجات داخلی خود را در مجلس تصویب کرده و براساس آن واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ترکیه‌ای، بنگلادشی و ویتنامی به انگلستان را ممنوع اعلام می‌کرد.

ب) در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کارگران و تولیدکنندگان، کنگره آمریکا را متقاعد کردند که تعرفه‌های گمرکی را تا ۴۵٪ افزایش دهد.

پ) آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به «پیمان نفتا» را امضا کردند.

ت) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۲ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل «بانک جهانی توسعه» و «سازمان تجارت جهانی» بود.

ث) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان، قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد «گات» مشهور شد.

ج) نظام اقتصادی اسلام با مالکیت بی حدومرز و اقتدار مطلق سرمایه‌دارها که از طریق بازار آزاد اعمال می‌شود، موافق نیست.

چ) طرفداران نظام سرمایه‌داری بر مالکیت اشتراکی تأکید دارند.

ح) طرفداران نظام سرمایه‌داری معتقدند کارگران تنها طبقه‌ای هستند که حق دارند سازوکارهای حاکم بر میدان بازی اقتصاد را به اختیار و آگاهی خودشان، تعیین کنند.

خ) می‌توان نظام اقتصاد اسلامی را نظام اقتصادی عدالت بنیان نامید.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

آزمون ۱۳ مرداد ماه ۱۴۰۲

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰
ریاضی و آمار	۱	۲	۳	۴	۶
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۴	۵	۷
عربی، زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۷
فلسفه دوازدهم	۱	۲	۴	۶	۷
جامعه‌شناسی	۲	۳	۵	۶	۷
منطق	۱	۲	۴	۶	۷

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اختیاری	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اختیاری	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۵
۳	عربی، زبان قرآن (۳)	اختیاری	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۴	فلسفه دوازدهم	اختیاری	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۵	ریاضی و آمار (۱)	اختیاری	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۶	جامعه‌شناسی (۱)	اختیاری	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۷	منطق	اختیاری	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، گلناز بینقی، محمدابراهیم تونزده جانی، محمدعلی جلالی، آروین حسینی، محمد حمیدی، امیر زراندوز، کورش شاهمنصوریان، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، محمدامین داداش فام، سید علیرضا علویان، سجاد غلام پور سیوکی، مجتبی فرهادی، فرهاد فروزان کیا، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	زینب آذری، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، محمد صمدی زاداسفنگره، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	محمود بادربین، امیرحسین پورخنجر، محمد جهان‌بین، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته‌عربی، روح‌الله گلشن، سیدمحمدعلی مرتضوی، رضا معصومی، فاطمه منصورخاکی، پیروز وجان
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، علیرضا تقی‌پور، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌نقا، موسی سپاهی، فرهاد قاسمی‌نژاد، احمد منصوری، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	نسرین جعفری، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	مائده مؤمنی	مائده مؤمنی	فاطمه صفری، کوثر شاه‌حسینی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	سبا جعفرزاده صابری	فرهاد علی‌نژاد	زهره قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	ستایش محمدی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاداسفنگره	ستایش محمدی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

آمار و احتمال

(درس ۱: شمارش، درس ۲: احتمال)
صفحه‌های ۱ تا ۲۱

۹۱- تعداد اعداد چهاررقمی که حداقل یکی از ارقام آن عدد اول باشد، کدام است؟

- (۱) ۷۹۲۰ (۲) ۶۲۸۰ (۳) ۵۶۴۰ (۴) ۱۰۸۰

۹۲- عبارت $\frac{10}{10!+9!+8!}$ برابر کدام یک از گزینه‌های زیر است؟

- (۱) $\frac{1}{10!} - \frac{1}{11!}$ (۲) $\frac{1}{11!} - \frac{1}{10!}$ (۳) $\frac{1}{10!} - \frac{1}{9!}$ (۴) $\frac{1}{9!} - \frac{1}{10!}$

۹۳- از معادله ${}^n P(n-1, n-2) = 6P(n, n)$ حاصل $(n+1)!$ کدام است؟

- (۱) ۲۴ (۲) ۱۲۰ (۳) ۷۲۰ (۴) ۵۰۴۰

۹۴- با رقم‌های ۰، ۱، ۲، ۳، ۴ چند عدد سه رقمی زوج (بدون تکرار ارقام) کوچک‌تر از ۴۰۰ می‌توان نوشت؟

- (۱) ۴۸ (۲) ۳۲ (۳) ۱۸ (۴) ۲۴

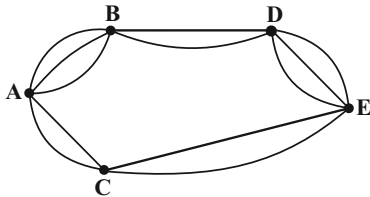
۹۵- با حروف a, b, c, d, e چند کلمه سه حرفی (با معنی یا بی‌معنی) بدون تکرار حرف می‌توان نوشت به طوری که c و d هر کدام به کار رفته باشند؟

- (۱) ۶ (۲) ۱۲ (۳) ۱۸ (۴) ۳۰

۹۶- در پرتاب ۴ سکه با هم احتمال آن که سکه‌ها یکسان ظاهر شوند، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{16}$ (۲) $\frac{1}{8}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{1}{4}$

۹۷- در شکل زیر می‌خواهیم از A به E برویم. احتمال اینکه از شهر B عبور کنیم، کدام است؟ (مسیرها یک‌طرفه هستند).

- (۱) $\frac{35}{40}$ (۲) $\frac{1}{10}$

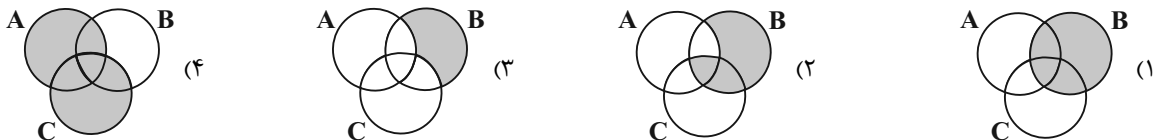
- (۳) $\frac{9}{11}$ (۴) $\frac{32}{40}$

۹۸- در جعبه‌ای ۳ مهره سبز و ۵ مهره آبی و ۴ مهره قرمز وجود دارد. از این جعبه سه مهره به تصادف و همزمان خارج می‌کنیم، با کدام احتمال تعداد

مهره‌های هم‌رنگ دو برابر سایر مهره‌های انتخاب شده است؟

- (۱) $\frac{9}{11}$ (۲) $\frac{29}{44}$ (۳) $\frac{9}{44}$ (۴) $\frac{31}{44}$

۹۹- اگر A و B و C سه پیشامد از فضای نمونه S باشند به طوری که $A \cup B \cup C = S$ ، پیشامد $(A' \cap C')$ کدام است؟

۱۰۰- در جعبه‌ای ۶ مهره سبز و ۱۱ مهره زرد داریم. اگر به ۴۵ طریق بتوانیم دو مهره از آن خارج کنیم، احتمال آن که دو مهره خارج شده هم‌رنگ باشند،

کدام است؟

- (۱) $\frac{7}{15}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{2}{15}$ (۴) $\frac{7}{45}$

علوم و فنون ادبی (۳)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و

سیزدهم

(دوره بازگشت و بیداری)

صفحه‌های ۱۰ تا ۲۱

۱۰۱- رمان «شمس و طغرا» به قلم کیست و همچنین اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه پرداخت که بود؟

- (۱) میرزا حسن خان بدیع - ناظم‌الاسلام کرمانی
 (۲) میرزا حسن خان بدیع - میرزا آقا تبریزی
 (۳) محمدباقر میرزا خسروی - ناظم‌الاسلام کرمانی
 (۴) محمدباقر میرزا خسروی - میرزا آقا تبریزی
- ۱۰۲- هر دو مورد کدام گزینه «کاملاً» صحیح است؟

الف) ملک‌الشعرا در سبک خراسانی با زبانی حماسی شعر می‌سرود. او علاوه بر تحقیق و تدریس در دانشگاه، در حوزه سیاست و روزنامه‌نویسی نیز فعالیت داشت.

ب) فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته به‌ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع او را شکوفا ساخت و او را به‌سبب آزادی‌خواهی به زندان انداختند.

ج) میرزا محمدصادق امیری فراهانی، که بعدها از جانب ناصرالدین شاه به ادیب‌الممالک ملقب شد، در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرده است.

د) در شعر ایرج میرزا اگرچه اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی و شرایط اجتماعی او مانع از آن می‌شود که در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد.

- (۱) الف - د (۲) ج - ب (۳) الف - ب (۴) ج - د

۱۰۳- کدام گزینه در رابطه با روزنامه‌نگاری در عصر مشروطه نادرست است؟

- (۱) در سال‌های ابتدایی مشروطه بیشتر نویسندگان مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند و روزنامه‌ها در بردارنده مطالب سیاسی، اجتماعی و گاه علمی بودند.
- (۲) روزنامه «نسیم شمال» با مدیریت و نویسندگی سیداشرف‌الدین گیلانی منتشر می‌شد که در آن، مسائل سیاسی و اجتماعی با لحنی انتقادی و طنزآمیز بیان می‌شد.
- (۳) روزنامه «صور اسرافیل» با مدیریت میرزا جهانگیرخان صور اسرافیل و دو مجله «دانشکده» و «نوبهار» با مدیریت ملک‌الشعرا بهار به عرصه ظهور رسیدند.
- (۴) مجله «بهار» که نشریه‌ای اجتماعی محسوب می‌شد، در سال‌های مشروطه به‌وسیله میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی (پدر پروین اعتصامی) منتشر شد.

۱۰۴- چند مورد از عبارات زیر درباره اوضاع ادبی در دوره بازگشت و بیداری صحیح نیستند؟

- الف) شاعران عصر بیداری به محتوا بیش‌تر از صور خیال اهمیت می‌دادند.
 ب) جنگ‌های ایران و روسیه از رخدادهایی بود که هم در نهضت بازگشت و هم در بیداری جامعه مؤثر بود.
 پ) هاتف اصفهانی از معروف‌ترین شاعران دوره بازگشت و صبای کاشانی شاخص‌ترین شاعر دوره بازگشت هستند.
 ت) نشاط اصفهانی، فروغی بسطامی و سروش اصفهانی از گروه غزل‌سرایان دوره بازگشت محسوب می‌شوند.
 ث) اهمیت شاعران دوره بازگشت در نجات زبان شعر از رخوت اواخر دوران سبک هندی است.
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۰۵- کدام عامل در بیداری جامعه در دوره بیداری مؤثر نبوده است؟

- ۱) تأسیس مدرسه دارالفنون و آموزش‌های نوین
- ۲) توجه مردم به واقعیت‌ها
- ۳) تأثیر جنگ‌های بی‌فرجام ایران و عثمانی
- ۴) کوشش‌های عباس‌میرزا ولیعهد قاجار در روی آوردن به دانش‌های جدید

۱۰۶- با توجه به تاریخ ادبیات دوره بازگشت ادبی کدام گزینه درست است؟

- ۱) هر چند نشاط اصفهانی غزل‌سرا نیز است، اما قصیده‌های او در آن دوره تا حدودی کم‌نظیر است.
- ۲) بیت مقابل، سرآغاز یکی از سروده‌های صباى کاشانی است: هوای خود چو نهادم، رضای او چو گزیدم / جهان و هرچه در او جز به کام خویش ندیدم
- ۳) بیت مقابل، از سروده‌های پرچم‌دار بازگشت ادبی است: به نام خداوند بینش‌نگار / خردآفرین، آفرینش‌نگار
- ۴) صباى کاشانی در قصیده، غزل و قطعه دست داشت و «گلشن صبا» را در قالب مثنوی سروده‌است.

۱۰۷- انتساب چند اثر به پدیدآورنده آن «غلط» است؟

- (ایده‌آل: میرزاده عشقی)، (خداوندنامه: صباى کاشانی)، (منشآت: ادیب‌الممالک فراهانی)، (روزنامه سروش: دهخدا)، (شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن‌خان بدیع)، (تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران: ناظم‌الاسلام کرمانی)، (سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی: جیمز موریه)
- ۱) صفر   ۲) یک   ۳) دو   ۴) سه

۱۰۸- مفهوم کدام بیت تداعی‌کننده بیت زیر نیست؟

- «هوای خود چو نهادم، رضای او چو گزیدم»
- ۱) چو خواهی که سلطان عالم تو باشی
  - ۲) خواسته‌اش خواسته‌ات باشد و آن‌گاه ببین
  - ۳) ز خود گذر که تو سالار هرکجا بشوی
  - ۴) تاج سلطانی به دنبال آرد آن تسلیم خلق
- جهان و هرچه در او، جز به کام خویش ندیدم»
- به خاک رضایش بمال آن دو دستت
- کو به جهان می‌کندت سرور و سالار و امیر
- اراده‌اش به دو چشمت گذار، شاه شوی
- همچو ساحر با لعابش، می‌فریبید گله را

۱۰۹- چند بیت با بیت زیر، ارتباط مفهومی دقیق دارند؟

- «در کمترین صنّع تو مدهوش مانده‌ایم
- الف) چه کسی تو باری ای جان که ز غایت کمالت
- ب) وصف بشر نماند چو وصف خدا رسید
- ج) توبه کرم و عشق همچون اژدها
- د) چه گویم وصف تو؟ خود وصف کردی
- ه) اندر طریق وصف تو ای تو برون ز وصف
- ما خود کجا و وصف خداوند آن کجا؟»
- چو به وصف تو درآیم تو به وصف درنیایی
- کان آفتاب نیر و این شعله سهاست (نیر: درخشان - سها: ستاره‌ای کوچک)
- توبه وصف خلق و آن وصف خدا
- که بی‌شک در همه جای و فردی
- رفتم چنان‌که نیست مرا هوش بر اثر

- ۱) یک بیت   ۲) دو بیت   ۳) سه بیت   ۴) چهار بیت

۱۱۰- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

- گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم
- ۱) همه داد وطن‌خواهی زنند اما نمی‌دانم
  - ۲) چو ایران نباشد تن من مباد
  - ۳) دگر نه عزم سیاحت کند نه یاد وطن
  - ۴) به حیرتم که اجانب ز ما چه می‌خواهند
- خاک وطن چو رفت چه خاکی به سر کنم؟
- وطن‌خواهی به گفتار است یا کردار یا هر دو
- در این بوم و بر زنده یک تن مباد
- کسی که بر سر کویت مجاوری آموخت
- ملوک عصر ز مشتی گدا چه می‌خواهند

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۱۱ - ۱۱۵)

۱۱۱- « أَيُّهَا النَّاسُ! هَلْ تَنْظُنُونَ أَنْكُمْ قَدْ خُلِقْتُمْ مِنْ جِرمِ صَغِيرٍ وَ لَا تَبْصُرُونَ أَنْ فِي وَجُودِكُمْ قَدْ انْطَوَى عَالَمٌ أَكْبَرُ مِنْ أَيِّ

شَيْءٍ تَتَصَوَّرُونَ؟!»: ای مردم!...

(۱) آیا گمان می‌کنید که از جسم کوچکی آفریده شده‌اید و نگاه نمی‌کنید که در وجود شما دنیایی بزرگتر از هر چیزی که تصور می‌کنید به هم پیچیده شده است؟!

(۲) آیا می‌پندارید که از اجسام کوچکی خلق شده‌اید و نمی‌بینید که در وجودتان جهانی عظیم‌تر از هر چیزی که تصور می‌کنید به هم پیچیده شده است؟!

(۳) آیا تصور می‌کنید که از یک جسم کوچک آفریده شدید و نگاه نمی‌کنید که در وجود خودتان جهانی بزرگتر از چیزهایی که تصور می‌کنید به هم پیچیده می‌شود؟!

(۴) آیا گمان می‌کنید که از جسمی که کوچک است خلق شده‌اید و نمی‌بینید که در وجود شما دنیایی بزرگتر از هر چیزی که تصورتان است به هم پیچیده شد؟!

۱۱۲- «أَيُّهَا الْعَاقِلُ! كَأَنَّ إِرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُ!»: ای انسان خردمند! ...

(۱) شاید راضی کردن تمام مردم هدفی باشد که به دست نیاید!

(۲) مثل این که راضی کردن تمام مردم هدفی است که به دست آورده نمی‌شود!

(۳) گویی خشنود کردن همه مردم سرانجامی است که آن را به دست نمی‌آوری!

(۴) قطعاً راضی کردن همه مردم هدفی است که درکش نخواهی کرد!

۱۱۳- «لَيْتِنَا عَلِمْنَا أَنَّ النَّاسَ مَوْتَى وَ أَهْلَ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ!»:

(۱) ای کاش می‌دانستیم که مردمان، همان مردگانند و اهل علم زنده‌اند!

(۲) امید است ما بدانیم که مردم مرده‌اند و اهل دانش، زنده هستند!

(۳) شاید ما بدانیم که مردم، مردگانند و اهل دانش، زندگان هستند!

(۴) کاش ما می‌دانستیم که مردم مرده‌اند و اهل دانش، زنده هستند!

۱۱۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) كَأَنَّ بَعْضَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ لِسْنَا سِوَى لَحْمٍ وَ عَظْمٍ!: برخی مردم نمی‌دانند که ما جز گوشت و استخوانی نیستیم!

(۲) إِنِّي أَحَقُّ هَدَفًا بِجُهدِ كَبِيرٍ، لَيْتَنِي أُسْتَطِيعُ!: قطعاً من با تلاشی زیاد، هدفی را محقق می‌کنم، کاش بتوانم!

(۳) قَدْ لَا نَشْعُرُ بِالْأَلَمِ وَ لَكِنَّهُ فِينَا!: قطعاً درد را احساس نمی‌کنیم ولی آن در وجود ما هست!

(۴) كَلَامُهُمْ لَا تَأْتِيْرُ لَهُ عَلَى سِيرِ مَرَضِهِ!: سخن آنان در روند بیماریش تأثیرگذار نیست!

۱۱۵- « آیا گمان می کنی که تو از نقره یا طلا آفریده شده ای؟! »؛ عین الصحیح:

- (۱) أَ تَظُنُّ أَنَّكَ قَدْ خُلِقْتَ مِنَ الْحَدِيدِ أَوِ الذَّهَبِ! (۲) أَ تَظُنُّ أَنَّكَ قَدْ خُلِقْتَ مِنَ الْفِضَّةِ أَوِ الذَّهَبِ!
(۳) أَ تَزْعُمُ أَنَّكَ قَدْ خُلِقْتَ مِنَ الْفِضَّةِ أَوِ الذَّهَبِ! (۴) هَلْ تَزْعُمُ أَنَّكَ قَدْ خُلِقْتَ مِنَ الْحَدِيدِ أَوِ الذَّهَبِ!

۱۱۶- عین الأقرب من المفهوم: «چون شیر به خود سپه شکن باش / فرزند خصال خوبستن باش»

- (۱) ﴿يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ (۲) دَوَاوِكُ فَيْكٍ وَ مَا تُبْصِرُ / وَ دَاوِكُ مِنْكَ وَ لَا تَشْعُرُ!
(۳) أَيُّهَا الْفَاخِرُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ / إِنَّمَا النَّاسُ لِأُمَّ وَ لِأَبٍ! (۴) قِيَمَةُ كُلِّ امْرِئٍ مَا يُحْسِنُهُ!

۱۱۷- کم عبارة فيها الجملة قد أُكِّدَتْ؟

- (الف) إن تجتهد اليوم فإنك تنجح غدا!
(ب) إن تكاتباً بينكما يُزيل بعض الإبهام!
(ج) لا تموتوا جهالاً فإن الله لا يعذر على الجهل!
(د) إن نزول المطر و الثلج من السماء أمر طبيعي!

- (۱) اثنتان (۲) واحدة (۳) أربع (۴) ثلاث

۱۱۸- عین ما لا نرجو وقوعه:

- (۱) لعلَّ البَشَرَ يستفيد يوماً من البكتيريا المضيئة!
(۲) مضى الزمان و قلبي يقول إنك آتي!
(۳) ليت الناس يتعايشون تعايشاً سلمياً!
(۴) كأنَّ أبي سيرجع من السفر بعد ثلاثة أيام!
۱۱۹- عین الخطأ في تعيين المترادف لما أُشير إليه بخط:

- (۱) ﴿كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَ الْمَرْجَانُ﴾ : حرف جرّ «ك»
(۲) ﴿قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ : «أن»
(۳) المعلّمة ألقت الكتاب لكنَّ بدقّة حتّى تفهمن الدرس!: «أما»
(۴) لماذا ما سافرت بالطائرة؟ لأنَّ بطاقة الطائرة غالية!: «بسبب أن»

۱۲۰- عین خبر «لا» النافية للجنس يختلف عن البقية:

- (۱) ﴿... لا علم لنا إلا ما علمتنا...﴾ (۲) ﴿ذلك الكتاب لا ريب فيه هدى للمتقين﴾
(۳) لا شيء أحسن من العفو عند القدرة! (۴) أُكِّدَتْ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ الدَّعْوَةَ إِلَى التَّوْحِيدِ لَا شَكَّ فِيهِ!

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هستی و چیستی،
جهان ممکنات
درس‌های ۱ و ۲
تا پایان «نسبت‌های سه‌گانه
در قضایا»
صفحه‌های ۱ تا ۱۰

۱۲۱- وجه اختصاصی موجودات ... است و هستی و چیستی در جهان خارج ... هستند.

- (۱) ماهیت - تفکیک‌ناپذیر
(۲) هستی - تفکیک‌پذیر
(۳) ماهیت - تفکیک‌پذیر
(۴) هستی - تفکیک‌ناپذیر

۱۲۲- در کدام قدم قدم‌طی شده برای درک مغایرت وجود و ماهیت به وجه اشتراک و اختصاص موجودات تأکید می‌کنیم و آن‌ها را چگونه می‌یابیم؟

- (۱) قدم سوم - دو مصداق برای یک مفهوم
(۲) قدم دوم - دو مفهوم برای یک مصداق
(۳) قدم دوم - دو مصداق برای یک مفهوم
(۴) قدم چهارم - دو مفهوم برای یک مصداق

۱۲۳- کدام حمل بی‌نیاز از دلیل است؟

- (۱) انسان دو پا دارد.
(۲) انسان موجود است.
(۳) حیوان جسم حساس است.
(۴) خدا وجود دارد.

۱۲۴- کدام مطلب درباره تاریخچه بحث مغایرت وجود و ماهیت درست است؟

- (۱) توماس آکوئیناس که بی‌واسطه با فلسفه ارسطو آشنا بود، این بحث را در اروپا گسترش داد.
(۲) ابن‌سینا این بحث را به خوبی تشریح کرد و مبنای بسیاری از برهان‌های انسان‌شناسی خود قرار داد.
(۳) فلاسفه مسلمان توجه زیادی به این بحث نشان ندادند.
(۴) فلاسفه غربی از طریق جریان فلسفی توماس آکوئیناس، بار دیگر با فلسفه ارسطویی آشنا شدند.

۱۲۵- در کدام گزینه رابطه بین موضوع و محمول از نوع ضروری است؟

- (۱) اسب بالدار دارای شاخ است.
(۲) انسان مذکر است.
(۳) مربع سه‌ضلعی ناموجود است.
(۴) اسب پرنده است.

۱۲۶- در کدام مورد نسبت میان موضوع و محمول در هر دو قضیه یکسان است؟

- (۱) آهن نوعی ماده است. - جیوه فلز است.
(۲) مایع بنزین است. - آب مایع است.
(۳) خاک جسم است. - مثلث متساوی‌الاضلاع است.
(۴) این شکل مربع است. - اسب حیوان است.

۱۲۷- اگر محمول قضیه‌ای ذاتی موضوع خود باشد، آنگاه ...

- (۱) موضوع هم می‌تواند آن را بپذیرد و هم می‌تواند نپذیرد.
(۲) پذیرفتن آن توسط موضوع ضروری و اجتناب‌ناپذیر است.
(۳) پذیرفتن آن توسط موضوع محال و غیرممکن است.
(۴) حمل هر چیزی غیر از محمول بر موضوع محال خواهد بود.

۱۲۸- حالت یک قضیه، با عوض کردن فعل آن تغییر نمی‌کند. کدام گزینه توضیح و مثالی مناسب درباره این‌گونه قضایاست؟

- (۱) سلب محمول از موضوع مستلزم تناقض نیست. - مجموع زوایای مثلث دو قائمه است.
(۲) سلب محمول از موضوع محال است. - انسان حیوان راه‌رونده روی دو پا است.
(۳) سلب محمول از موضوع مستلزم تناقض است. - ماده، جوهری با ابعاد سه‌گانه است.
(۴) می‌توان محمول را از موضوع سلب کرد. - زمین به دور خودش و به دور خورشید می‌چرخد.

۱۲۹- طرح موضوع «رابطه امکانی میان ماهیت اشیاء و وجود در جهان هستی» از طرف ابن‌سینا مبتنی بر چیست؟

- (۱) برهان وجوب و امکان
(۲) مغایرت وجود و ماهیت
(۳) واقعیت داشتن جهان
(۴) قابل شناخت بودن جهان

۱۳۰- کدام گزینه به ترتیب درباره رابطه امکانی و رابطه وجوبی بین موضوع و محمول صحیح است؟

- (۱) می‌توان آن را نفی یا سلب کرد. - تنها حمل یا عدم حمل آن قابل تصور است.
(۲) حمل محمول بر موضوع به دلیل نیاز دارد. - نمی‌توان خلاف آن را تصور کرد.
(۳) محمول نمی‌تواند از ذاتیات شیء باشد. - مفهوم وجود نمی‌تواند محمول واقع شود.
(۴) یک علت خارجی آن را از حالت امکان خارج می‌کند. - حمل محمول محال است.

سوالات پایه دهم (بخش اختیاری)

۱۳ مرداد ماه ۱۴۰۲

در تابستان، از میان دروس دهم، پاسخگویی به سوالات علوم و فنون ادبی (۱)، عربی زبان قرآن (۱) و اقتصاد اجباری است. پاسخگویی به سایر دروس دهم، اختیاری است. اگر مطالعه کرده‌اید، به سوالات این دروس هم پاسخ دهید تا نمره آن در کارنامه‌تان اعلام شود.

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

معادله درجه دوم
(معادله‌های شامل عبارت‌های گویا)
تابع
(مفهوم تابع، ضابطه جبری تابع)
صفحه‌های ۳۳ تا ۵۵

۱۳۱- اگر $x = 2$ جواب معادله $\frac{x}{k-x} - \frac{k}{x} = \frac{x-k}{x}$ باشد، حاصل ضرب جواب‌های معادله $\frac{x^2}{k-x} - \frac{k}{x} = \frac{x-k}{x}$

کدام است؟

- (۱) -۴   (۲) ۴   (۳) ۲   (۴) -۲

۱۳۲- کدام گزینه در مورد معادله $\frac{x^2+3}{6x+2} + 2 = \frac{-6x-2}{x^2+3}$ درست است؟

- (۱) دو جواب مثبت دارد.
(۲) جواب ندارد.
(۳) دو جواب منفی دارد.
(۴) یک جواب دارد.

۱۳۳- علی و حسن یک دیوار را به تنهایی به ترتیب در ۴ و ۱۲ ساعت نقاشی می‌کنند. هر دو با هم مشغول به کار شده و شروع به نقاشی دیوار می‌کنند.

پس از ۱ ساعت علی محل کار را ترک می‌کند. حسن مابقی دیوار را در چند ساعت نقاشی می‌کند؟

- (۱) ۴   (۲) ۸   (۳) ۶   (۴) ۱۰

۱۳۴- اگر جدول مقابل بیانگر تابع f باشد، حاصل $m-n$ کدام است؟

x	۳	۷	۱	۳	۷
y	$n+2m$	$2m+2$	۱۲	$3m+3n$	$m-3n$

- (۱) -۶   (۲) ۲
(۳) -۲   (۴) ۶

۱۳۵- اگر $f = \{(4, x+2), (-2, m+1), (-2, 5), (4, -5)\}$ یک تابع باشد، مقدار $x+m$ کدام است؟

- (۱) صفر   (۲) -۷   (۳) ۴   (۴) -۳

۱۳۶- اگر تابع $f(x) = \sqrt{9+(x-1)^2}$ و $A = \{5, 2/25, 1, \frac{13}{4}\}$ باشد، برد تابع f کدام است؟

(۱) $\{5, -\frac{13}{4}, 3, \frac{15}{4}\}$ (۲) $\{4, \frac{19}{4}, \frac{15}{4}\}$

(۳) $\{5, \frac{13}{4}, 3, 3/75\}$ (۴) $\{4, \frac{19}{4}, 5\}$

۱۳۷- تابع f به هر عدد طبیعی، نصف مکعب جذرش را نسبت می‌دهد ضابطه این تابع کدام است؟

(۱) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$
 $f(x) = \frac{(\sqrt{x})^3}{2}$ (۲) $f: \mathbb{R}^{>0} \rightarrow \mathbb{R}$
 $f(x) = \frac{(\sqrt[3]{x})^2}{2}$

(۳) $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$
 $f(x) = \frac{(\sqrt{x})^3}{2}$ (۴) $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$
 $f(x) = \frac{(\sqrt[3]{x})^2}{2}$

۱۳۸- چه تعداد از روابط زیر به‌ازای $m = -1$ معرف یک تابع است؟

(الف) $f = \{(1, 2), (-1, m-1), (-1, 2m)\}$

(ب) $f = \{(-1, 5), (m, 1), (1, 5)\}$

(ج) $f = \{(1, 3), (1, m^2 - 2m), (-1, 4), (m, 7)\}$

(د) $f = \{(3, m^2), (2, 1), (-2, m), (3, m+2), (m, 4)\}$

۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)

۱۳۹- چند رابطه زیر تابع است؟

(الف) $\{(\sqrt{16}, 3\sqrt{2}), (\sqrt{5}, \sqrt{45}), (\sqrt{8}, 2\sqrt{3}), (\sqrt{5}, 3\sqrt{5})\}$

(ب) $\{(\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}}, 1), (\sqrt{2} \times \sqrt{3}, -1), (\sqrt{5}, \sqrt{8}), (\sqrt{2} + \sqrt{3}, 4)\}$

(ج) $\{((-1)^2, 4\sqrt{2}), ((-1)^4, \sqrt{32}), ((-5)^2, 2), (-25, -2)\}$

(د) $\{(\frac{1}{2}, \frac{\sqrt{30}}{6}), (0/5, \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{6}}), (\sqrt{15}, -6), (3\sqrt{5}, \sqrt{6})\}$

۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)

۱۴۰- اگر $f(x) = \sqrt{|3x-5|}$ باشد، مقدار $f(-3) + 2f(\frac{1}{3})$ کدام است؟

۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)

جامعه‌شناسی (۱)

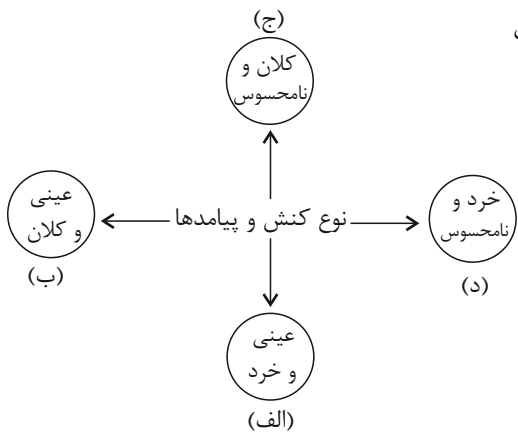
پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

زندگی اجتماعی

(اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی، جهان‌های اجتماعی، پیامدهای جهان اجتماعی)
صفحه‌های ۲۵ تا ۵۰

۱۴۱- در نمودار زیر کدام پدیده‌های اجتماعی به ترتیب در جایگاه «د، ج، الف، ب» قرار می‌گیرند؟

(۱) علاقه به نوشتن رمان - مهاجرت روستاییان به شهر - بورس اوراق بهادار - پس‌انداز کردن

(۲) تصور من از دفتر کار و کالتم - آزادی بیان - صرفه‌جویی و پس‌انداز برای شرکت در

کلاس موسیقی - مراسم نخل‌گردانی در استان یزد

(۳) تصور زندگی در سیاره مریخ - کمال و سعادت بشری - بحران آگاهی و بحران معنا -

کلاس کنکور

(۴) حمایت از افراد بی‌خانمان - شهر هوشمند - آزمون عملی رانندگی - کتابخانه مدرسه

۱۴۲- به ترتیب، هر عبارت با کدام گزینه مرتبط است؟

- در کشوری تصمیم گرفته شد که از این پس به جای رنگ زرد در چراغ راهنمایی، از رنگ سفید استفاده شود.

- در کشور اندونزی با اعلام قانون ممنوعیت حجاب برای بانوان دانشجوی، مردم به خیابان‌ها آمده و علیه این قانون شعار اعتراضی سردادند.

(۱) بخش‌هایی از جهان اجتماعی به آسانی تغییر می‌کند و تغییر آن‌ها تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید نمی‌آورد. - با حذف شدن برخی از

بخش‌های جهان اجتماعی، آن جهان فرو می‌ریزد.

(۲) عقاید و نمادها، سطحی‌ترین لایه‌های هر جهان اجتماعی‌اند. - به بخش‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده‌ای بر جهان اجتماعی دارند، لایه‌های عمیق و

بنیادین می‌گویند.

(۳) لایه‌های عمیق تأثیر همه‌جانبه دارند و کمتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند. - هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست.

(۴) برخی لایه‌ها می‌توانند حذف شوند ولی با حذف آن‌ها جهان اجتماعی تداوم می‌یابد. - به بخش‌هایی که نقش حیاتی ندارند لایه‌های سطحی جهان

اجتماعی می‌گویند.

۱۴۳- کدام گزینه در مورد تفاوت و تنوع جهان‌های اجتماعی صحیح نیست؟

(۱) هر جهان اجتماعی تغییرات و تفاوت‌های گوناگونی را درون خود می‌پذیرد.

(۲) رجوع به تاریخ گذشته خود، یکی از راه‌های پی‌بردن به تنوع جهان‌های اجتماعی است.

(۳) جهان‌های اجتماعی، انسان آگاه و خلاق را پدید می‌آورند.

(۴) تنوع آگاهی، معرفت، اراده و اختیار انسان‌ها، جهان‌های اجتماعی مختلفی پدید می‌آورد.

۱۴۴- هر دو عبارت مطرح شده در کدام گزینه صحیح می‌باشند؟

- (۱) جامعه‌ای که هستی را فراتر از زندگی دنیا می‌بیند، ارزش‌ها و نمادهای خود را متناسب با این عقیده سازمان می‌دهد. - هنجارها و نمادها برحسب علایق عموم افراد جامعه در زمینه‌های مختلف قابل تغییرند.
- (۲) تغییر در نمادها، در هیچ شرایطی منجر به تحول بنیادین در جامعه نمی‌شود. - در هر جهان اجتماعی، تمامی راه‌های متفاوت تأمین نیازهای افراد پذیرفته می‌شود.
- (۳) هنگامی که اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را جداگانه تجزیه و تحلیل می‌کنیم، با نهاد اجتماعی آشنا می‌شویم. - خانواده یکی از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی است.
- (۴) مدرسه و کلاس، نمادی از نهاد تعلیم و تربیت می‌باشند. - هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست.

۱۴۵- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- گزینه به این معناست که موجود زنده از بدو تولد معلومات و مهارت‌های غیراکتسابی دارد.
  - گاهی نوعی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد که مبتنی بر سرمایه‌داری یا همان آپارتاید است.
  - انسان در هر موقعیتی قرار می‌گیرد، ابتدا آن را برای خود تعریف می‌کند و به آن معنا می‌دهد، سپس دست به عمل می‌زند.
- (۱) ص - ص - غ - غ   (۲) ص - غ - ص   (۳) غ - ص - غ   (۴) غ - غ - ص

۱۴۶- جهان‌های اجتماعی بر چه اساسی با هم تنوع دارند و تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد، از چه نوع است؟

- (۱) عقاید و ارزش‌های کلان خود - تفاوت‌هایی که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.
- (۲) عقاید و ارزش‌های کلان خود - تفاوت‌هایی که تغییر در آن‌ها باعث دگرگونی جهان اجتماعی می‌شود.
- (۳) هنجارها و نمادها - تفاوت‌هایی که تغییر در آن‌ها باعث دگرگونی جهان اجتماعی می‌شود.
- (۴) هنجارها و نمادها - تفاوت‌هایی که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

۱۴۷- تمام عبارات کدام گزینه در مورد نگاه تک‌خطی به جهان‌های اجتماعی صحیح است؟

- (۱) همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگر هستند و مسیر یکسانی را طی می‌کنند. - جهان‌های اجتماعی شبیه یک نوع موجود زنده‌اند. - هیچ یک از آنها با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهد.
- (۲) همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگر هستند و مسیر یکسانی را طی می‌کنند. - بعضی‌ها در این مسیر پیشرفته‌ترند و بعضی دیگر عقب‌مانده‌اند. - جوامع عقب‌مانده باید جوامع پیشرفته را الگوی خود قرار دهند.
- (۳) آگوست کنت، دورکیم، مارکس و مردم‌شناسان به این دیدگاه اعتقاد دارند. - تفاوتشان همانند تفاوت موجود زنده در طی کردن مراحل مختلف رشد خود در زندگی است. - جوامع بشری را به جوامع مکانیکی و ارگانیکی تقسیم می‌نمایند.
- (۴) آگوست کنت، دورکیم، مارکس و مردم‌شناسان به این دیدگاه اعتقاد دارند. - با جهان‌های اجتماعی مختلف روابط متقابلی دارند. - هر جهان اجتماعی مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد.

۱۴۸- در متن زیر، موارد مشخص شده به ترتیب، بیانگر کدام‌اند؟

- راننده‌ای در هنگام نیمه‌شب، در حال رانندگی است. هنگام رسیدن به چهارراه است که ناگهان چراغ راهنمایی و رانندگی قرمز می‌شود. راننده با خود می‌گوید حال که کسی نیست عبور کنم، لحظه حرکت یک ندای درونی به او می‌گوید قوانین راهنمایی و رانندگی را رعایت کن و راننده تا سبز شدن چراغ راهنما صبر می‌کند و خود را از تصادف احتمالی نجات می‌دهد.

(۱) فرصت - محدودیت (۲) محدودیت - فرصت (۳) فرصت - فرصت (۴) محدودیت - محدودیت

۱۴۹- هریک از عبارات زیر مربوط به کدام موضوع است؟

- حقوق و تکالیف افراد

- سپردن داوری درباره امور فراتجربی به افراد و گروه‌های متفرق

- عدالت اجتماعی

(۱) فرصت‌ها و محدودیت‌ها یا باید‌ها و نیاید‌های جهان اجتماعی - غلبه کنش‌های عقلانی که اهداف دنیوی را تعقیب می‌کنند - هنجار

(۲) ارزیابی حقوق و تکالیف افراد براساس آرمان‌ها و ارزش‌ها - زوال عقلانیت ذاتی - ارزش

(۳) فرصت‌ها و محدودیت‌ها یا باید‌ها و نیاید‌های جهان اجتماعی - زوال عقلانیت ذاتی - آرمان

(۴) ارزیابی حقوق و تکالیف افراد براساس آرمان‌ها و ارزش‌ها - گسترش عقلانیت ذاتی - ارزش

۱۵۰- به ترتیب هر عبارت، مربوط به کدام گزینه است؟

- موقعیت جدید برای کنش‌ها و انتخاب‌های بعدی

- پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین

- تفاوت شیوه زندگی انسان کوچ‌نشین، یک‌جانشین و شهرنشین

(۱) فرصت‌ها و محدودیت‌ها - ساختن جهان اجتماعی - کنش انسان‌ها و فعالیت حیوانات دارای اشتراک است.

(۲) پیامدها و الزام‌های جهان اجتماعی - پدیدآمدن جهان اجتماعی جدید - پیامدهای جهان اجتماعی صرفاً محدود کننده‌اند.

(۳) فرصت‌ها و محدودیت‌ها - پابرجا ماندن جهان اجتماعی - سهم پیشینیان ما در ساختن جهان اجتماعی ناچیز است.

(۴) پیامدها و الزام‌های جهان اجتماعی - ساختن جهان اجتماعی جدید - انسان صرفاً کنش‌گری منفعل و مجبور نیست.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تعریف

(اقسام و شرایط تعریف)

استدلال استقرایی

(اقسام استدلال استقرایی)

قضیه حملی و قیاس اقترانی

(قضیه حملی)

صفحه‌های ۲۷ تا ۶۱

۱۵۱- آنگاه که ویژگی‌های مفهوم مجهول را به امر عام و امر خاص دسته‌بندی می‌کنیم، تعریف از چه نوعی است؟ و کدام

گزینه مثالی برای این نوع می‌باشد؟

(۱) مفهومی - رئالیسم: از لفظ رئال به معنای واقعی (۲) لغوی - انسان: حیوان مستوی‌القامه

(۳) مفهومی - مربع: چهارضلعی منتظم با اضلاع و زوایای برابر (۴) مصداقی - نبی از ریشهٔ نباء به معنای پیام‌آور

۱۵۲- در کدام گزینه نوع تعریف ذکرشده صحیح نیست؟

(۱) سناد: سامانهٔ نام‌نویسی الکترونیکی دانش‌آموزان (تعریف لغوی)

(۲) مفاهیم فلسفی: مفاهیمی نظیر علت، معلول، ضرورت و ... (تعریف از طریق ذکر مصادیق)

(۳) مثلث: شکل سه‌زاویه‌دار (تعریف لغوی)

(۴) انسان: حیوانی که قدرت نگارش دارد. (تعریف مفهومی)

۱۵۳- اگر تعریفی مانع نباشد در میان مصادیق مفهوم مجهول و مصادیقی که پوشش‌دهندهٔ تعریف هستند کدام‌یک از نسبت‌های چهارگانه نمی‌تواند برقرار

باشد؟

(۱) تباین (۲) عموم و خصوص من‌وجه (۳) عموم و خصوص مطلق (۴) تساوی

۱۵۴- کدام تعریف از نظر جایگاه مفاهیم دارای اشکال است؟

(۱) انسان: متفکر دارای حواس پنجگانه (۲) انسان: موجود زنده متعجب

(۳) حیوان: موجود زنده دارای حواس (۴) گیاه: موجود زنده رشدکننده بدون حواس پنجگانه

۱۵۵- اگر بگوئیم: «عدد یک و دو متعلق به مجموعه اعداد طبیعی هستند. عدد سه نیز متعلق به مجموعه اعداد طبیعی است. پس: همهٔ اعداد متعلق به

مجموعه اعداد طبیعی هستند.» کدام گزینه در مورد این استدلال درست است؟

(۱) این استدلال، نوعی قیاس اقترانی است که دارای موضوع متغیر و محمول یکسان است.

(۲) نوعی استدلال تمثیلی است که در آن حکم عدد یک، دو و سه به دلیل مشابهت به همهٔ اعداد سرایت کرده است.

(۳) این استدلال، یک استقرای تعمیمی است که به دلیل درست بودن مقدمات آن، نتیجه هم درست است.

(۴) این استدلال، یک استقرای تعمیمی است که علیرغم درست بودن مقدمات، نتیجه آن نادرست است.

۱۵۶- در عبارت زیر به ترتیب، چه نوع استدلالی به کار رفته است؟

«این فرد را می‌شناسم. سرآشپز خوبی‌ست، او بهترین کباب‌هایی که تا کنون خورده‌ام را می‌پزد. پس خورشت‌هایش هم باید خوب باشد.»

- (۱) استقرای تعمیمی - قیاس
(۲) استقرای تمثیلی - قیاس
(۳) استقرای تعمیمی - استقرای تمثیلی
(۴) استقرای تمثیلی - استنتاج بهترین تبیین

۱۵۷- کدام گزاره در خصوص نتیجه استقرا درست است؟

- (۱) براساس مقدمات غیرقطعی بنا شده است.
(۲) نمی‌تواند مقدمه یک استدلال تمثیلی باشد.
(۳) قطعی و یقینی نیست.
(۴) همواره یک قضیه کلی است.

۱۵۸- کدام مورد یک قضیه نیست؟

- (۱) گاهی گدای گدایی و بخت با تو یار نیست
(۲) در عالم عقل مدخل عشق خوش است
(۳) ای آنکه نیافت ماه شبگرد تو را
(۴) هرچه تبر زدی مرا، زخم نشد، جوانه شد

۱۵۹- در کدام گزینه، قضیه محصوره نیامده است؟

- (۱) داوطلبان کنکور سراسری ۹۸ موفق به کسب درصد ۱۰۰ در فلسفه و منطق نشدند.
(۲) کتاب‌های کتابخانه موزه استاد شهیدی ارزشمند هستند.
(۳) صاحبان مزارع گندم شمال کشور ورشکسته شدند.
(۴) بازیکنان ترکیب اصلی استقلال یازده نفر هستند.

۱۶۰- درباره قضایای شخصی و محصوره کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) قضیه «امروز هوا دلنشین است» یک قضیه محصوره است.
(۲) قضیه «جاوید به معنای ابدی است» یک قضیه شخصی است چرا که جاوید اسم خاص است.
(۳) قضیه «پایتخت ایران، تهران است» یک قضیه شخصی است چون سور ندارد.
(۴) قضیه «هر کی خربزه بخوره پای لرزش هم می‌شینه» یک قضیه محصوره از نوع موجبه کلیه است.